

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ
ІННОВАЦІЙНОЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

**на тему: «УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА»**

**здобувача освіти за ОС «магістр»
денної форми навчання**

**галузь знань 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
спеціальність 073 «МЕНЕДЖМЕНТ»
освітньо-наукова програма
«МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ І АДМІНІСТРУВАННЯ»**

КРИЖАНІВСЬКОЇ МАРІЇ СЕРГІЇВНИ

**Науковий керівник:
к.е.н., доцент
Степанова Алла Адамівна**

Рекомендовано до захисту
на засіданні кафедри менеджменту
інноваційної та інвестиційної діяльності
протокол №13 від 12 травня 2022 р.

Завідувач кафедри
_____ д.е.н., професор Ситницький М. В.

Київ – 2022

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Економічний факультет
Кафедра менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності

"Затверджую"

Завідувач кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності, д.е.н. **Ситницький М.В.**
«13» жовтня 2021 р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
здобувача освіти за ОС «магістр» денної форми навчання
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 073 «Менеджмент»
освітньо-наукова програма «Менеджмент організацій і адміністрування»
КРИЖАНІВСЬКОЇ МАРІЇ СЕРГІЇВНИ

1. **Тема роботи:** «Управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства»
 затверджена на засіданні кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності 13.10.2021, протокол №3.
2. **Строк завершення роботи:** 05.05.2022
3. **Попередній захист роботи:** 22.04.2022
4. **Предмет дослідження:** є теоретичні аспекти та практичні питання управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД».
5. **Об'єкт дослідження:** є процес управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД».
6. **Мета і завдання дослідження:**
Метою дипломної роботи є дослідження особливостей управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства та розробка практичних рекомендації підвищення рівня ефективності даного управління.
Завданнями випускної кваліфікаційної роботи є:
  - 6.1 визначити сутність і особливості інвестиційної діяльності підприємства;
  - 6.2 розглянути методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства;
  - 6.3 дослідити особливості управління інвестиційною діяльністю підприємства на ринку металевих конструкцій;
  - 6.4 проаналізувати обсяги і напрями інвестиційної діяльності підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»;
  - 6.5 обґрунтувати ресурсне забезпечення інвестиційного розвитку підприємства;
  - 6.6 розробити цільові показники ефективності інвестиційних заходів.

Календарний план виконання завдання

№	Зміст виконаної роботи	Строки виконання
1.	Вибір теми магістерської роботи	вересень 2021
2.	Затвердження теми магістерської роботи	жовтень 2021
3.	Розробка плану виконання роботи і узгодження його з науковим керівником	жовтень 2021
4.	Пошук інформаційних та наукових джерел для написання першого розділу, робота над першим розділом	жовтень – листопад 2021
5.	Оформлення першого розділу та подання його на розгляд науковому керівникові	листопад 2021
6.	Пошук інформаційних матеріалів і робота над другим розділом	грудень 2021 – лютий 2022
7.	Оформлення другого розділу та подання його на розгляд науковому керівникові	лютий 2022
8.	Підготовка третього (конструктивного) розділу	березень-квітень 2022
9.	Консультація з приводу оформлення роботи	квітень 2022
10.	Доопрацювання та остаточне оформлення роботи з урахуванням пропозицій попереднього захисту і зауважень наукового керівника	квітень 2022
11.	Подача роботи на відзив науковому керівнику	18.04.2022
12.	Передзахист роботи	22.04.2022
13.	Усунення зауважень, що були зроблені на підсумковому передзахисті роботи	23.04.2022-4.05.2022
14.	Завершення написання роботи	05.05.2022
15.	Перевірка роботи на плагіат	06.05 2022
16.	Зовнішнє рецензування магістерської роботи	травень 2022
17.	Рекомендація магістерської роботи до захисту на засіданні кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності	травень 2022

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1	9
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ..	9
1.1. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність та особливості	9
1.2. Методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства	18
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД».....	29
2.1. Особливості управління інвестиційною діяльністю підприємства на ринку металевих конструкцій	29
2.2. Аналіз обсягу і напрямів інвестиційної діяльності підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»	40
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	48
3.1. Обґрунтування ресурсного забезпечення інвестиційного розвитку підприємства.....	48
3.2. Розробка цільових показників ефективності інвестиційних заходів.....	65
ВИСНОВКИ.....	73
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	76
ДОДАТКИ	
АНОТАЦІЇ	

ВСТУП

Актуальність теми. У зовнішніх умовах, що постійно ускладнюються, успішна діяльність будь-якого підприємства практично неможлива без активної інвестиційної діяльності. Отримані інвестиції позитивно впливають на розвиток підприємства і дають йому можливість вирішувати завдання по розширенню власної господарської діяльності за рахунок зростання його фінансових та матеріальних ресурсів. Тобто інвестиційна діяльність дає можливість підприємству посилити власну конкурентоспроможність як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. Адже інвестиції в сучасних динамічних економічних умовах є однією з ключових умов економічного росту підприємства, враховуючи підвищення конкурентного тиску та швидкість технологічних змін.

Українські підприємства нині працюють в умовах, які характеризуються високим рівнем невизначеності та ризику, тому обґрунтований вибір суб'єктом господарської діяльності об'єкта інвестиційної діяльності має важливе значення. Складний характер розвитку інвестиційної діяльності українських підприємств формує потребу щодо залучення інвестицій, які дозволяють їм отримати додаткові переваги перед підприємствами-конкурентами, наприклад такі як підтримання платіжного балансу, впровадження інноваційних технологій, можливість переходу від ресурсної економіки до інноваційної, підвищення експортного потенціалу та проведення імпортозаміщення, досягнення позитивного соціально-економічного ефекту. Отримання необхідних інвестиційних ресурсів та їх ефективний розподіл і використання позитивно вплине на розвиток українських підприємств.

Важливість дослідження цієї теми підтверджується значною кількістю наукових досліджень. Зокрема, особливості управління інвестиційною діяльністю розглядали такі науковці, як Дука А.П., Кабалюк А. І., Григорців М. В., Кирилова Л.О., Кондратенко Н., Лисиця Л.В. та ін. Методи оцінки

ефективності інвестиційної діяльності підприємства були об'єктом дослідження Кучменко В.О., Мамотенко Д.Ю., Маслак О.І., Сокурєнко П.І. та ін. Однак, незважаючи на таку широку репрезентацію проблеми в науковому дискурсі, особливості управління інвестиційною діяльністю підприємства на ринку металевих конструкцій залишаються малодослідженими.

Метою дипломної роботи є дослідження особливостей управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства та розробка практичних рекомендації підвищення рівня ефективності даного управління.

Завданнями випускної кваліфікаційної роботи є:

- визначити сутність і особливості інвестиційної діяльності підприємства;
- розглянути методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства;
- дослідити особливості управління інвестиційною діяльністю підприємства на ринку металевих конструкцій;
- проаналізувати обсяги і напрями інвестиційної діяльності підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»;
- обґрунтувати ресурсне забезпечення інвестиційного розвитку підприємства;
- розробити цільові показники ефективності інвестиційних заходів.

Об'єктом дослідження є процес управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні аспекти та практичні питання управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства.

Методи дослідження. У роботі використовувалися такі методи: логічний та формально-логічний, діалектичний метод пізнання, порівняння, узагальнення, метод систематизації, аналізу і синтезу – при дослідженні сутності інвестиційної діяльності; статистичні методи, методи групування, графічного аналізу – при

аналізі інвестиційної діяльності підприємства; системний і комплексний підходи, економіко-статистичні методи, планування, прогнозування – при розробці цільових показників ефективності інвестиційних заходів.

Інформаційна база дослідження. У процесі дослідження було використано статті періодичного друку, монографії вітчизняних та зарубіжних науковців з питань інвестиційної діяльності, аналітичні матеріали, статистичні матеріали, звітність підприємства, Інтернет-ресурси.

Апробація результатів дослідження. Основні наукові положення та результати досліджень були представлені та опубліковані у вигляді тез у збірнику матеріалів XXIII Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути» (10.12.2021) та наукової статті «Концептуальні засади управління інвестиційною діяльністю підприємства» у фаховому вітчизняному виданні «Економіка та суспільство» (2022, № 37).

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність та особливості

Інвестиції в українській науковій літературі та практиці почали досліджувати наприкінці 80-х років минулого століття, коли в тодішньому СРСР розпочалася ринкова трансформація суспільства [20, с. 19]. Нині в науковій літературі досі є багато модифікацій визначень поняття «інвестиції», що свідчить про множинність підходів до розуміння їхньої економічної сутності. Етимологія терміну «інвестиції» походить від латинського «investire», що означає «вкладати», та англійського «investments», що означає «капітальні вкладення».

Одним із перших дослідників сутності інвестицій був Й. Шумпетер, який у роботах якого зазначається, що «...нововведення передбачають інвестиції... великі нововведення зумовлюють створення нових підприємств та нового устаткування» [67].

На думку С. В. Мочерного інвестиції є довгостроковими вкладеннями капіталу в різні сфери та галузі народного господарства всередині країни і за її межами задля привласнення прибутку [15, с. 630].

Багато українських науковців, які досліджують інвестиції, інвестиційну діяльність, досить часто ототожнюють інвестиції з довгостроковим вкладенням капіталу. Зокрема, А. М. Мороз зазначає, що інвестиції є сукупністю витрат, що реалізуються у формі довгострокових вкладень капіталу в різні сфери економіки задля отримання підприємницького доходу, прибутку, відсотка [1, с. 10].

На думку В. С. Пономаренка, інвестиції є довгостроковими вкладеннями капіталу у підприємницьку діяльність задля отримання певного доходу [41, с. 11].

Д. М. Черваньов і Л. І. Нейкова зазначають, що «...інвестиції як економічна категорія відображають відносини, які пов'язані з довгостроковим авансуванням грошових, майнових, інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької діяльності, в їхні обігові та основні фонди та у науково-технічний розвиток, якісне вдосконалення виробничої бази й освоєння випуску нових видів продукції з часу авансування до реального відшкодування й отримання прибутку або соціального ефекту» [58, с. 85].

Проте обмежувати мету інвестицій тільки отриманням прибутку чи досягненням соціального ефекту неправильно, оскільки віддача від інвестиційної діяльності може бути пов'язана одночасно з обома цими наслідками.

Н. О. Татаренко і А. М. Поручник вважають, що економічною природою інвестицій є використання додаткової частки суспільного продукту, національного доходу з метою збільшення якості і кількості складових елементів суспільних продуктивних сил [50, с. 9].

Законодавством України інвестиції визначаються як усі види майнових й інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті чого створюється прибуток (доход) або досягається певний соціальний та екологічний ефект [42].

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку надають близьке до цього визначення інвестицій: «...актив, утримуваний підприємництвом для приросту капталу через розподіл доходів (роялті, відсотків, дивідендів, ренти), для збільшення вартості капталу чи інших вигод для інвестора, отриманих, наприклад, завдяки торговельним відносинам» [35].

Податковим Кодексом України інвестиції визначаються як господарська операція, що передбачає придбання нематеріальних активів, основних засобів, корпоративних прав й цінних паперів в обмін на кошти або майно [39].

У західній економічній літературі поняття «інвестиції» є однією з найбільш часто вживаних категорій. Водночас їх трактування є досить вузьким і

суперечливим. Наприклад, Е. Дж. Долан і Д. Ліндсей визначають інвестиції як «...збільшення обсягу капіталу, що функціонує в економічній системі, тобто збільшення пропозиції виробничих ресурсів» [13, с. 83].

У класичному підручнику «Економікс» К. Макконела та С. Брю інвестиції характеризуються як «...витрати на виробництво та нагромадження засобів виробництва та збільшення матеріальних запасів» [31, с. 129].

У цих визначеннях інвестиції розглядаються як засіб збільшення виробничих ресурсів суспільства, тим самим звужуючи їх поняття до реального (виробничого) інвестування. При такому трактуванні вкладення капіталу в банківські депозити, цінні папери, не належить до категорії «інвестиції», адже збільшення виробничих ресурсів суспільства не відбувається.

У. Шарп, Г. Александер, Дж. Бейлі, навпаки, вважають, що термін «інвестувати» означає розлучитися з грошовими коштами сьогодні з метою отримання більшої їх суми в майбутньому [64, с. 17]. Такий підхід розглядає інвестиції як процес вкладення грошових коштів із метою збільшення доходів у майбутньому. Проте це також досить вузьке трактування інвестицій, оскільки інвестування капіталу відбувається не тільки у грошовій, але й в інших формах – нематеріальних активів, рухомого й нерухомого майна тощо.

Аналогічне визначення інвестицій дають Л. Гітман та М. Джонка: «це спосіб розміщення капіталу, який повинен забезпечити заощадження чи зростання капіталу...» [8, с. 81]. Б. Карлоф розуміє інвестиції як реалізацію будь-яких економічних проектів сьогодні задля одержання доходів в майбутньому [21].

Отже, велика кількість підходів до визначення поняття «інвестиції» у сучасній зарубіжній та вітчизняній економічній літературі пов'язана з широтою сутнісних сторін цього поняття. Кожне підприємство, залежно від мети своєї діяльності, буде по-своєму розуміти інвестиції, можливо однобічно, проте воно

доповнюватиме інші трактування, створюючи загальну, об'єктивну характеристику цього поняття.

Важливими ознаками прямих інвестицій є те, що інвестори отримують управлінський контроль над підприємством і вони виступають у формі акціонерного капіталу чи коротко- та довгострокових міжфірмових позик. У свою чергу, під інвестиційною діяльністю прийнято розуміти сукупність практичних дій держави, підприємств, громадян відносно реалізації інвестицій [57, с. 49].

Згідно із міжнародними стандартами фінансової звітності інвестиційна діяльність визначається як діяльність, що пов'язана із придбанням та реалізацією необоротних активів, а також із здійсненням фінансових інвестицій, які не є частиною еквівалентів грошей.

На думку Н. Бульбаха інвестиційна діяльність – це процес взаємодії тих, хто пропонує грошові кошти (тобто має у наявності тимчасово вільні кошти), із тими, хто пред'являє попит на них (має потребу у грошах), в рамках якого приймаються інвестиційні рішення. Обидві сторони цього процесу зустрічаються або безпосередньо, або на фінансових чи фондових ринках [7, с. 42].

М. Чорна концентрується на об'єктивних аспектах інвестиційної діяльності як процесу, визначаючи, що інвестиційна діяльність є об'єктивним процесом, який розвивається за певною логікою у відповідності до притаманних йому закономірностей, і відіграє ключову роль у розвитку підприємства, починаючи з формування інвестиційної політики й інвестиційної стратегії, які кожне підприємство формує виходячи з цілей власного стратегічного розвитку [59, с. 113].

Таким чином, визначаючи сутність поняття інвестиційної діяльності іноді ототожнюють його з інвестиційним процесом, яке, як правило, пов'язується з обґрунтуванням та реалізацією реальних інвестиційних проєктів (тобто об'єктів реального інвестування, які заплановані до реалізації у формах придбання,

реконструкції, розширення, нового будівництва тощо, які обґрунтовані бізнес-плануванням).

І. Г. Рурка та А. В. Череп інвестиційну діяльність розглядають як важливий елемент міжнародного руху капіталу, що здатен забезпечити міграцію капіталу між країнами та прискорювати цю міграцію в одних секторах світової економіки й уповільнювати в інших [57, с. 49].

Отже, інвестиційну діяльність це:

- у широкому розумінні вона розглядається як діяльність, що пов'язана із вкладенням засобів (грошей) в об'єкти інвестування задля отримання позитивних результатів (дохід або певний ефект);

- у вузькому розумінні – це процес трансформації інвестиційних ресурсів у вкладення;

- в цілому це сукупність процесу вкладення інвестиційних ресурсів і процесу отримання позитивних результатів від нього у майбутньому.

Із таких позицій цілком справедливим видається визначення категорії «інвестиційна діяльність», яке подано в Законі України «Про інвестиційну діяльність» [42]. Так, у нормативно-правовому акті визначається, що інвестиційна діяльність є сукупністю практичних дій держави, юридичних осіб та громадян стосовно реалізації інвестицій [42]. Запропонований підхід є досить цілісним та завершеним, проте для використання на мікрорівні, він на наш погляд є занадто загальним та не повністю розкриває зміст інвестиційної діяльності.

Відповідно до широкого трактування, інвестиційну діяльність прийнято розглядати як сукупність економічних операцій, які характеризують рух довгострокового вкладення капіталу і призначених для створення, реконструкції, модернізації, розширення, технічного переозброєння підприємств.

У зв'язку з тим, що в економічній літературі переважає характеристика інвестиційної діяльності як комплексу заходів та дій фізичних і юридичних осіб, які вкладають власні засоби задля одержання прибутку, наша позиція щодо

інвестиційної діяльності як виду економічної, підприємницької діяльності збігається із загальноприйнятою точкою зору.

Подані вище характеристики певним чином визначають цілі інвестування (отримання доходу), однак, на нашу думку, не повністю розкривають сутність цієї складної економічної категорії, адже не всі інвестиції при їх використанні переслідують мету отримання додаткового прибутку. Метою інвестиційної діяльності може бути також отримання соціального, екологічного й інших ефектів залежно від того, які ресурси, яких форм власності виступають в якості інвестицій, що є об'єктом інвестування. Крім того, інвестиції, пов'язані з великими трансакційними витратами при завоюванні виробниками певних позицій на ринках традиційних товарів, як правило, не приносять прямого доходу на перших етапах.

В умовах переходу до ринку в суб'єктів господарювання з'явилася необхідність і можливість самостійно визначати напрями своєї інвестиційної діяльності, джерела та засоби досягнення запланованих цілей, тобто вони тримали змогу формувати інвестиційну політику самостійно. Цільовим орієнтиром інвестиційної діяльності суб'єкта господарювання є забезпечення використання найбільш ефективних форм вкладання капіталу, направлених на розширення економічного потенціалу інвестора.

В економічній системі характерною рисою любого перехідного періоду є високий динамізм, що вимагає від кожного підприємства досить швидкої реакції на зміну ситуації в економіці країни та здатності корегувати свої дії у відповідності до цих змін. Наявність у компанії таких якостей забезпечує її можливість розвитку, поступового переходу від одного стану до іншого, якісно нового.

При цьому необхідно враховувати такі особливості інвестиційної діяльності [58, с. 86]:

- обмеженість фінансів;

- існування вибору між альтернативними проектами;
- суттєвий вплив ризиків.

Отже, інвестиційна діяльність є цілеспрямованим процесом пошуку необхідних для підприємства інвестиційних ресурсів, вибору ним ефективних інструментів інвестування, формування збалансованої інвестиційної програми за вибраними заздалегідь параметрами та відповідного забезпечення реалізації цієї програми.

Ключовою метою інвестиційної діяльності є забезпечення більш ефективних шляхів реалізації інвестиційної стратегії інвестора на усіх стадіях її життєвого циклу та формування перспективної організаційної структури. Для успішної реалізації визначеної мети важливе місце відводиться аналізу інвестиційної діяльності, за допомогою якого формується стратегія і тактика її розвитку, обґрунтовуються плани та управлінські рішення в цьому напрямку, проводиться контроль та моніторинг їхнього виконання, виявляються можливі резерви підвищення ефективності інвестицій, здійснюється оцінка результатів реальних та фінансових інвестиційних проектів в цілому і за окремими їхніми видами.

Аналіз інвестиційної діяльності підприємства передбачає такі етапи [50, с. 89]:

- 1) визначення об'єкта дослідження, встановлення мети і основних завдань аналізу інвестиційної діяльності, розроблення плану аналітичної роботи;
- 2) розроблення системи показників, які характеризують об'єкт інвестиційного аналізу;
- 3) збір і підготовка до аналізу усієї вхідної інформації;
- 4) аналіз зібраної інформації, формування вихідної аналітичної інформації і її інтерпретація;
- 5) з'ясування та кількісне оцінювання впливу окремих факторів на зміну результатів інвестиційної діяльності;

б) пошук невикористаних та перспективних резервів покращення ефективності інвестицій;

7) формування висновків та рекомендацій за результатами проведеного аналізу, розроблення заходів стосовно використання виявлених резервів.

Основною метою інвестиційної діяльності підприємства є здійснення оптимальної ліквідності інвестиційних ресурсів, тобто максимізація добробуту власників, з метою забезпечення тривалого розвитку підприємства.

Наголос на тому, що інвестиції існують у формі лише довгострокових вкладень, є не зовсім точним, оскільки інвестиціями можуть бути вклади на будь-який термін, наприклад операції з цінними паперами, розраховані переважно на отримання разового результату в короткостроковому періоді.

У процесі управління інвестиційною діяльністю підприємства важливого значення набуває класифікація інвестицій, яка дає можливість цілеспрямовано впливати на об'єкт управління та здійснювати оптимальний вибір управлінських інструментів відповідно до виділених у ньому ознак. Поділ інвестицій на окремі класифікаційні групи дає змогу управлінцям наперед визначити приблизний обсяг передінвестиційних досліджень і правильно сформулювати цільові настанови, що необхідні для ранжування численних альтернативних проєктів за ступенем їхньої значущості в процесі складання інвестиційного бюджету на середньострокову та довгострокову перспективу.

Щодо характеристики інвестицій, то можна виділити такі їх головні ознаки [50, с. 98]:

– за суб'єктами вкладення – інвестиції фізичних та юридичних осіб, інвестицій вітчизняних і закордонних інвесторів, змішані інвестиції (з урахуванням походження капіталу);

– за об'єктами вкладення – інвестиції в капітальне будівництво, у капітальний ремонт, на реконструкцію, на модернізацію;

- за спрямованістю інвестування – початкові інвестиції, інвестиції для придбання об'єктів;
- екстенсивні інвестиції – інвестиції, направлені на розширення виробничого потенціалу підприємства;
- інтенсивні інвестиції, направлені на підвищення ефективності виробничого процесу;
- реінвестування – заміна існуючих об'єктів на нові;
- бруто-інвестиції – складаються з реінвестицій та неттоінвестицій.

Слід відмітити, що досить важливою ознакою класифікації інвестицій є ступінь ризику інвестування, за яким виділяють агресивні, помірні, консервативні ризики.

Інвестиційна діяльність підприємства може здійснюватися за рахунок:

- власних фінансових ресурсів інвестора, тобто за рахунок реінвестування (за рахунок прибутку, грошових надходжень та заощаджень фізичних та юридичних осіб);
- позикових коштів інвестора (банківські кредити, облігаційні позики,);
- залучених фінансових коштів інвестора (кошти, одержані від продажу акцій, пайові та інші внески громадян і юридичних осіб),
- інвестиційних асигнувань з бюджетів усіх рівнів, благодійних та безоплатних внесків.

Інвестиційна діяльність будучи формою реальних інвестицій, займає проміжне становище між інноваційною діяльністю й інвестиціями екстенсивного розвитку. Її ціллю є реакція підприємства на вимоги ринку, та здійснюється вона найчастіше у виробничій сфері.

Таким чином, слід зазначити, що інвестиційна діяльність підприємства є видом його господарської діяльності, пов'язаним з витратами певних ресурсів (матеріальних, фінансових, трудових).

1.2. Методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства

Оцінка ефективності інвестиційної діяльності здійснюється безпосередньо за цілим рядом показників і методик, розроблених як вітчизняними та зарубіжними вченими, так і міністерствами центральними банками. Тому нині є досить велике різноманіття методик визначення ефективності інвестиційної діяльності. Усі методики оцінки ефективності інвестиційної діяльності, що сьогодні використовуються у вітчизняній та світовій практиці умовно можна поділити на такі великі групи:

- експертні методики;
- статистичні методики;
- комбіновані методики [45, с. 90].

Оцінка рівня інвестиційної діяльності на підприємстві, як правило, складається із трьох блоків:

- оцінка ризиків внутрішнього середовища підприємства;
- оцінка економічного ефекту;
- оцінка ефективності конкретних інноваційних проектів, які реалізуються на підприємстві.

Важливого значення для комплексної оцінки інвестиційної діяльності має оцінювання і фінансової значимості і економічної ефективності за допомогою показників (табл. 1.1).

Перелічені у таблиці показники оцінки ефективності інвестиційної діяльності дозволяють інвестору чи власнику підприємства оцінити можливості інвестиційної діяльності підприємства, дають змогу своєчасно формувати та впроваджувати певні управлінські рішення для покращення результатів від запровадження інвестицій.

Таблиця 1.1

Показники оцінки ефективності інвестиційної діяльності
підприємства [33, с. 104]

№ з/п	Показники	Коефіцієнти
1	Виробничо-технологічні	коефіцієнт оновлення продукції, коефіцієнти автоматизації виробництва, коефіцієнт повернення капіталовкладень, коефіцієнт прогресивності технологій, коефіцієнт ефективності інвестицій, коефіцієнт граничної ефективності
2	Науково-технічні	коефіцієнт наукомісткості
3	Фінансово-економічні	коефіцієнт самофінансування, коефіцієнт використання позиченого капіталу, коефіцієнт рентабельності інвестиційної діяльності, чистий теперішній доход, індекс доходності, період окупності, внутрішня норма доходності, дохід реінвестування
4	Трудові	коефіцієнт частки персоналу, який виконує наукові і науково-технічні роботи
5	Маркетингові	коефіцієнт ринкової частки, коефіцієнт зміни обсягів продажу, коефіцієнт передпродажної підготовки, коефіцієнт доведення продукту до споживача

Узагальнена інформація щодо наявних методик оцінки інвестиційної діяльності підприємства наведена в табл. 1.2.

Метод рейтингових оцінок – це метод порівняльної оцінки господарської діяльності підприємств (у тому числі інвестиційної), в основі якого лежить узагальнена характеристика відносно визначених ознак, що дозволяє вибудовувати (групувати) підприємства у визначеній послідовності за ступенем відповідності цим ознакам. Рейтинг – це значення певної відносної оцінки, яка діє в певний момент чи протягом певного періоду часу, яку суб'єкт рейтингування в результаті реалізації цього процесу присвоює досліджуваному об'єкту і вважає найбільш оптимальним для його позиціонування за вибраним

критерієм або набором критеріїв серед інших подібних за ключовими параметрами суб'єктів господарювання. В. Хсу, А. Мамун, І. Роуз вважають, що рейтинг – це поточна й одночасно перспективна комплексна кількісна порівняльна оцінка діяльності підприємства [67].

Таблиця 1.2

Порівняльна характеристика методик оцінки інвестиційної діяльності підприємства [36; 50]

№	Методика	Сутність методики
1	2	3
1	Рейтингові оцінки	Передбачає оцінку фінансового стану підприємства, при якій оцінюється його фінансова стабільність, платоспроможність, прибутковість та ділова активність підприємства
2	Інтегральні оцінки	Аналіз проводиться у такій послідовності: – оцінювання фінансового стану підприємства; – визначення вагомості групових і одиничних показників проведених на основі експертних оцінок; – визначення частки розмаху варіаційної множини; – визначення ранжируваного значення за кожним показником; – розрахунок інтегрального показника
3	Статичні	Передбачають розрахунок показників на основі недисконтованих грошових потоків
4	Динамічні	Враховують зміну вартості грошей у часі та передбачають приведення вартостей всіх грошових потоків до одного і того ж самого періоду шляхом їх дисконтування або компаундингу (нарощування)

Метод рейтингової оцінки базується на аналізі даних фінансової звітності підприємства та передбачає оцінку його фінансового стану, шляхом розрахунку наступних показників: ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності, ймовірності банкрутства. Після розрахунку цих показників підприємства їх необхідно порівняти між собою, а далі інвестор вибирає найоптимальніший з його точки зору варіант інвестування. Значним недоліком цього методу є можливість отримання недостовірних, викривлених даних, тобто даних, які не відповідають реальному стану справ на підприємстві.

Оскільки в господарській діяльності вітчизняних підприємства має місце практика навмисного приховування частини доходів від оподаткування, яка впливає на достовірність оприлюднених економічних показників у формах фінансової звітності. Ігнорування підприємствами реальної оцінки господарських операцій за даними податкової звітності спотворює аналітичні дослідження щодо показників їх фінансового стану. Оцінка майна за даними балансу, виходячи із нормативних положень діючих стандартів ведення бухгалтерського обліку в Україні і власної облікової політики суб'єктів господарювання, не відповідає його фактичній вартості, оскільки вибираючи облікову політику, підприємства можуть досягати за звітністю такого фінансового стану, за яким активи чи дохід завищуються, а зобов'язання чи витрати занижуються. Використовуючи ці прийоми, суб'єкт господарювання може залучати значні обсяги інвестиційних ресурсів.

На заході метод рейтингової оцінки є досить розповсюдженим. Найбільш популярнішими є: Global 1000, Fortune 500, BusinessWeek 1000, які оцінюють інвестиційну привабливість компаній, виходячи з їх фінансово-господарських показників: обсяги доходів та прибутків, їх активів, ефективності інвестицій, зростання доходів та прибутків, працівників, ринкова вартість компанії [74].

Другу методику оцінки інвестиційної привабливості пропонують до використання І. А. Бланк, Н. В. Коваль, О. В. Ольшанський, В. Г. Федоренко, Б. М. Щукін. Визначено, що недоліком даного методу є необхідність залучення спеціалістів, що впливає на зростання грошових витрат інвестора. Також до недоліків цього методу слід віднести високу трудомісткість аналізу і суттєві витрати часу, що в результаті може стати причиною втрати актуальності отриманих результатів через швидку зміну ринкової кон'юнктури. Крім того, інтегральна оцінка не враховує специфіку галі в якій працює підприємство, і тому вона не може бути використана в кожній галузі і кожному підприємстві, оскільки її результати можуть бути викривлені.

Статичні методи здебільшого використовувались в умовах командно-адміністративної системи, вони не враховують зміну вартості грошей у часі.

Динамічні методи виявилися найбільш концептуально правильними і загальнопридатними для використання в ринкових умовах. До динамічних методів оцінки ефективності механізмів інвестиційної діяльності відносять наступні:

- чиста теперішня вартість грошових потоків (NPV);
- внутрішня ставка дохідності (IRR);
- період окупності інвестицій (PP);
- індекс прибутковості проекту (PI);
- середня ставка прибутковості (ARR) [65, с. 355].

Метод чистої теперішньої вартості ґрунтується на зіставленні обсягу вихідної інвестиції та загальної суми дисконтованих чистих грошових потоків, що генеруються протягом прогнозованого терміну. Зважаючи на те, що приплив коштів розподілений у часі, то дисконтування відбувається за допомогою коефіцієнта r , який інвестором встановлюється самостійно, виходячи з обсягу щорічного відсотка повернення, який хоче чи може мати інвестор на капітал, який ним інвестується.

При прогнозуванні доходів по роках необхідно при можливості брати до уваги всі види надходжень (виробничі і невиробничі), що можуть бути асоційовані з інвестиційним проектом. Так, якщо по закінченні періоду реалізації інвестиційного проекту заплановано надходження засобів у вигляді ліквідаційної вартості обладнання чи вивільнення частини оборотних коштів, то вони мають бути включені у доходи відповідних періодів.

Показник чистого приведенного доходу (NPV) дає можливість отримати найбільш узагальнену характеристику результату інвестицій, тобто кінцевий ефект від інвестування в абсолютній сумі. Чистий приведений дохід – це різниця між сумою чистого грошового потоку приведеною до дійсної вартості за весь

період експлуатації інвестиційного проекту та сумою інвестиційних витрат на реалізацію цього проекту.

Сума чистого приведеного за інвестиційним проектом при одномоментній реалізації інвестиційних витрат визначається за формулою:

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{ЧГП_t}{(1+i)^t} - IB, \quad NPV = \sum_{t=1}^n ЧГП_t \cdot a_t - IB \quad (1.1)$$

де $\frac{1}{(1+i)^t} = a_t$ – коефіцієнт дисконтування,

i – ставка дисконту,

$ЧГП_t$ – сума чистого грошового потоку протягом окремих інтервалів періоду експлуатації інвестиційного проекту;

IB – сума одномоментних інвестиційних витрат на здійснення інвестиційного проекту;

n – кількість інтервалів у загальному розрахунковому періоді t .

Розглядаючи показник чистого приведеного доходу, необхідно зазначити, що він може бути застосований не лише для порівняльної оцінки ефективності реальних інвестиційних проектів, але й у якості критерія доцільності їх здійснення. Інвестиційний проект показник чистого приведеного доходу якого є негативним чи дорівнює нулю, має відхилитися, оскільки він не принесе інвестору додатковий прибуток на вкладений капітал [38].

Інвестиційні проекти показник чистого приведеного доходу яких має позитивне значення дають інвестору можливість збільшити капітал та ринкову вартість підприємства. Із усіх інвестиційних проектів приймається той із них, за яким значення показника чистого приведеного доходу є найвищим.

Метод внутрішньої ставки доходності. Під нормою рентабельності інвестиції (IRR) розуміють таке значення коефіцієнта дисконтування, при якому NPV проекту дорівнює нулю.

Зміст розрахунку IRR при аналізі ефективності планованих інвестицій полягає в тому, що цей коефіцієнт показує максимально допустимий відносний рівень витрат, які можуть асоціюватися з інвестиційним проектом. Наприклад, коли інвестиційний проект фінансується повністю за рахунок банківського кредиту, то IRR показує верхню границю допустимого рівня відсоткової ставки банку, перевищення якої інвестиційний проект робить збитковим. Для розрахунку IRR використовується наступна формула:

$$0 = \sum \frac{ЧГП_t}{(1+r)^t} - IB \quad (1.2)$$

де r – ставка дохідності, яка дає $NPV = 0$.

Метод періоду окупності – один із найпростіших і найбільш поширених у світовій практиці, не припускає тимчасової упорядкованості грошових надходжень.

Алгоритм розрахунку періоду окупності (PP) залежить від рівномірності розподілення прогнозованих доходів від інвестиції. Коли прибуток розподілено рівномірно за часовими періодами, то період окупності визначається за допомогою розподілу одноразових витрат на обсяг річного доходу, зумовленого ними. Коли доход розподілено нерівномірно, то період окупності розраховують за допомогою прямого підрахунку числа років, протягом яких інвестиція погаситься кумулятивним доходом [65, с. 356].

Недисконтований показник періоду окупності інвестиційних витрат по проекту розраховується за формулою:

$$PP = \frac{IB}{ЧГП}, \quad (1.3)$$

де ЧГП – це середньорічна сума чистого грошового потоку за весь період експлуатації інвестиційного проекту (за короткострокових реальних вкладах ЧГП розраховується як середньомісячний).

Дисконтований показник періоду окупності одномоментних інвестиційних витрат за проектом розраховується за формулою:

$$PPd = \frac{IB}{\sum_{t=1}^n \frac{ЧГП_t}{(1+i)^t}} \quad (1.4)$$

Показник періоду окупності інвестиційних витрат, як правило, використовується з метою порівняльної оцінки ефективності інвестиційних проектів, проте може бути прийнятий і як критеріальний (у такому випадку інвестиційні проекти з більш високим періодом окупності будуть інвестором відхилятися).

Головним недоліком показника періоду окупності є те, що в ньому не враховуються ті чисті грошові потоки, які формуються після періоду окупності інвестиційних витрат. За інвестиційними проектами з тривалим терміном експлуатації після періоду їх окупності можна отримати набагато більшу суму чистого грошового потоку, ніж за інвестиційними проектами з коротким терміном експлуатації (при аналогічному та навіть швидшому періоді окупності останніх).

Ці методи повинні демонструвати здатність процесів досягати запланованих результатів. Коли обираються відповідні методи, бажано, щоб організація визначилася з видом і величиною моніторингу чи відповідних вимірників для кожного з її процесів із врахуванням їх впливу на відповідність продуктів вимогам і результативність системи менеджменту якості.

Проте моніторинг оцінки результативності процесів буде не повним і одностороннім і не дозволить з'ясувати вимоги інших зацікавлених сторін, не забезпечуватиме встановлення показників, необхідних для контролювання виконання вимог усіх зацікавлених осіб.

Тому необхідно в систему оцінки процесів включати наступні критерії: ефективність і результативність; якість; час; кількість; вартість. За необхідності в систему оцінки можна додавати відповідні додаткові характеристики, зокрема

критерії оцінки впливу процесу на зовнішнє середовище, оцінки можливих ризиків досягнення результату, ризиків для персоналу та інші.

Розгляд інвестиційного розвитку підприємства лише з позиції фінансування інвестиційного проекту не дає всебічної характеристики результативності процесу інвестиційного розвитку підприємства. Через це, можна запропонувати до практичного використання такий метод оцінки економічної ефективності інвестицій на підприємстві, як оцінювання ефективності інвестицій за показниками терміну корисного використання. Розрахунок зростання обсягів прибутку порівняно з аналогом передбачає не лише розрахунок загального обсягу доходу, що отримується протягом усього терміну корисного використання інвестицій. При цьому використовується також теорія порівняльної оцінки ефективності (серед усіх запропонованих варіантів інвестицій обирається найкращий), і теорія абсолютної ефективності (проводиться розрахунок оціночних показників абсолютної ефективності обраного варіанту інвестиції) [5, с. 307].

Оцінювання ефективності інвестицій за показниками терміну корисного використання передбачає:

- розрахунковий період впровадження інвестицій;
- перший рік після закінчення нормативного терміну освоєння інвестицій;
- початковий період терміну корисного використання інвестицій;
- термін корисного використання інвестицій;
- останній рік терміну корисного використання інвестицій.

При оцінці ефективності інвестицій, відповідно до запропонованого методу, розраховуються показники оцінки витрат як коефіцієнти дисконтування і коефіцієнти нарощування до першого року запровадження інвестицій, які визначаються на усіх рівнях реалізації інвестиційного проекту.

При цьому нарощування ефективності інвестицій визначається, як у порівнянні з аналогом, так і за ступенем ефективності, що було досягнуто підприємством в попередньому періоді реалізації інвестицій.

Використання системи цих оціночних показників враховують інтереси різних учасників інвестиційного проекту:

- державні інтереси (вплив на бюджетні відрахування);
- інтереси розробників інвестиційного проекту;
- інтереси виробників;
- інтереси споживачів.

Такий підхід дозволяє оцінити інвестиційний проект не тільки з позиції зацікавленості інвестора, що характерно для використання методів оцінки ефективності інвестицій, а усіх учасників інвестиційного проекту.

Розрахунок інтегрального ефекту від створення, реалізації й експлуатації інвестицій дозволяє отримати не лише узагальнену (комплексну) оцінку ефективності інвестицій, але й визначити питому вагу кожного з учасників інвестиційної діяльності на підприємстві [5, с. 307].

Застосування методів компаундінгу та ануїтету в поєднанні з методом дисконтування. У цьому випадку є можливість розрахувати економічний ефект у кожному році корисності використання інвестицій та узгодити показники ефективності з реальним виробничим процесом підприємства в більшій мірі.

При оцінці ефективності інвестицій метод дисконтування не дозволяє проектувати майбутні показники з урахуванням їхньої ефективності у майбутньому [38].

Таким чином, є досить багато методів оцінки ефективності інвестиційного розвитку підприємства, використання яких досить часто може призводити до протилежних результатів. Ці методики оцінки інвестиційної привабливості не є універсальними, а також не є простими та зрозумілими для використання

аналітиками. Тому для отримання обґрунтованої і значною мірою достовірної оцінки необхідно застосовувати декілька методів, доповнюючи їх.

Отже, оцінка інвестиційної діяльності окремого підприємства є важливим питанням при прийнятті потенційним інвестором інвестиційного рішення. Через це зростає необхідність здійснення аналізу інвестиційної привабливості підприємства з метою визначення його виробничої та фінансової стратегії. Це дозволить йому покращити фінансово-господарський стан, знайти проблемні аспекти та в кінцевому результаті претендувати на отримання необхідних для його подальшого розвитку фінансових ресурсів.

Узагальнюючи результати дослідження проведеного в даному розділі, слід зробити висновки.

Інвестиції як економічна категорія відображають відносини, пов'язані з довгостроковим авансуванням майнових, грошових й інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької діяльності, в їхні основні та оборотні активи, а також у науково-технічний розвиток, якісне вдосконалення матеріально-технічної бази та опанування випуску нових видів продукції від моменту авансування до реального відшкодування і отримання прибутку або соціального ефекту.

Оцінка ефективності інвестиційної діяльності здійснюються безпосередньо за цілим рядом показників і методик, розроблених як вітчизняними та зарубіжними вченими, так і міністерствами центральними банками. Тому нині є досить велике різноманіття методик визначення ефективності інвестиційної діяльності. Усі методики оцінки ефективності інвестиційної діяльності, що сьогодні використовуються у вітчизняній та світовій практиці умовно можна поділити на такі великі групи: експертні методики; статистичні методики; комбіновані методики.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»

2.1. Особливості управління інвестиційною діяльністю підприємства на ринку металевих конструкцій

Дослідження особливостей управління інвестиційною діяльністю здійснюватиметься на прикладі ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД». ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» – це підприємство, створене в 2015 році, основним видом діяльності якого є виробництво високоякісних металевих конструкцій та деталей. На ринку України підприємство працює лише 6 років, але за такий короткий час воно вже отримало репутацію надійного партнера з виробництва та реалізації таких товарів, як сітка металева, дріт. Юридична адреса ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»: 08170, Києво-Святошинський р-н., с. Віта-Поштова, вул. Набережна, 33.

Місія ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» полягає в задоволенні потреб клієнтів у високоякісних металоконструкціях. Висока якість продукції аналізованого підприємства конкурентоспроможна не лише на ринку України, а й за кордоном. Місія компанії досягається завдяки чітко розробленій стратегії, яка має на меті сталий розвиток підприємства, ефективним закупівлям високоякісних матеріалів та сировини, дотриманню суворих стандартів до якості продукції.

До основних конкурентних переваг ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» слід віднести такі, наведені на рис. 2.1.

Доцільно проаналізувати організаційну структуру управління ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД». Приведемо структуру управління підприємством на рис. 2.2.

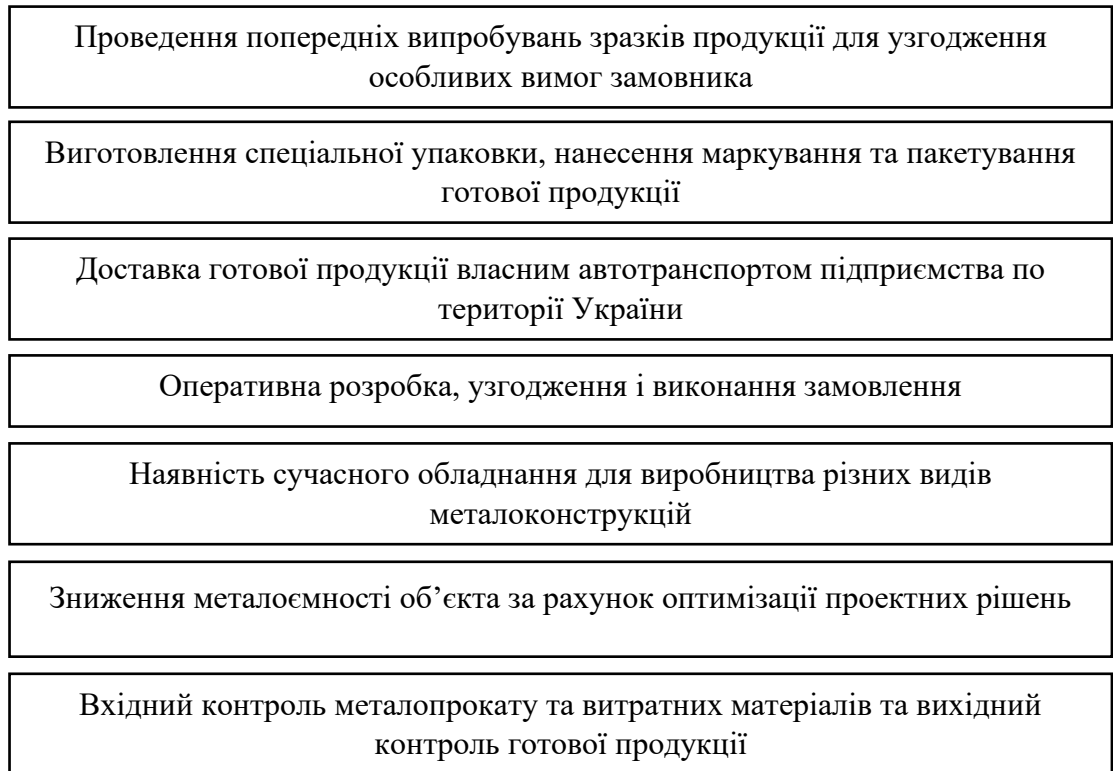

Рис. 2.1. Конкурентні переваги ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»

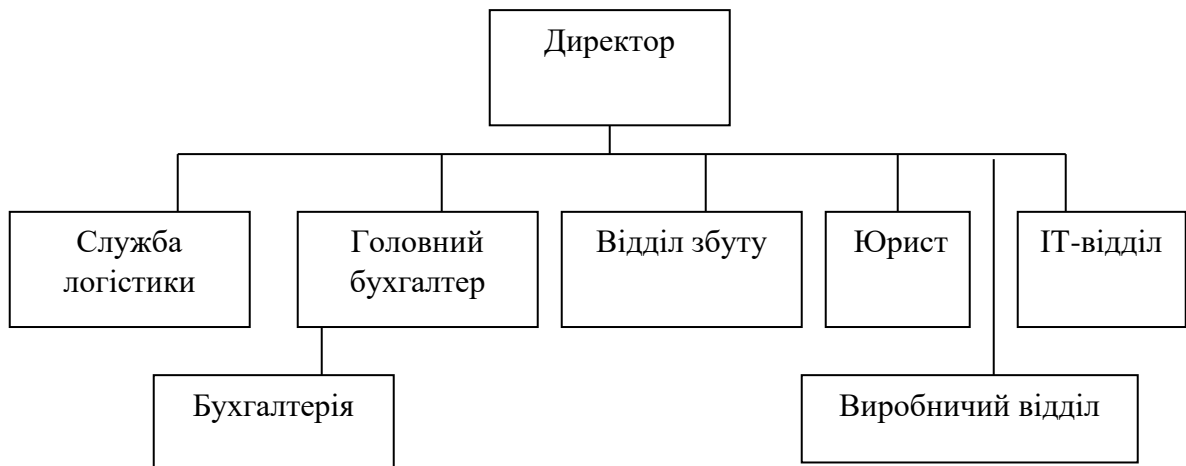

Рис. 2.2. Організаційна структура управління ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»

Як бачимо, організаційна структура управління підприємства – лінійна.

Цьому типу характерні лінійні форми зв'язку між ланками управління та концентрація всього комплексу управлінських функцій в одній ланці управління.

Нарощувати конкурентні переваги та підвищувати конкурентоспроможність як підприємства, так і продукції, ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» дозволяє здійснення інвестиційної діяльності.

Розглянемо особливості управління інвестиційною діяльністю підприємства на ринку металевих конструкцій. Варто наголосити, що управління інвестиційною діяльністю ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» є складовою частиною процесу управління підприємством, що реалізується суб'єктом задля покращення інвестиційної привабливості об'єкта інвестування, оцінювання та реалізації інвестиційних проектів і створення необхідних умов для найбільш ефективного здійснення процесів інвестування.

Отже, управління інвестиційною діяльністю є підсистемою системи управління ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД», основною метою якого є створення передумов для підвищення ефективності здійснюваних на підприємстві інвестиційних процесів та діяльності підприємства в цілому. Опишемо основні складові системи управління інвестиційною діяльністю ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД», окреслені на рис. 2.3.

1. Зовнішні фактори (законодавче регулювання діяльності ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД», державне регулювання інвестування, державна інвестиційна політика, галузеві тенденції розвитку, конкуренти, споживачі, постачальники, інфраструктура).

Рис. 2.3. Основні складові системи управління інвестиційною діяльністю ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»

На ефективність управління інвестиційною діяльністю ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» вагомий вплив чинять фактори зовнішнього середовища. В табл. 2.1 наведемо опис основних нормативно-правових документів, що окреслюють основні вимоги до здійснення інвестиційної діяльності підприємствами в Україні. У таблиці також наведемо опис нормативно-правової бази, яка регулює діяльність підприємств на ринку металевих конструкцій. (Додаток В)

Таким чином, управління інвестиційною діяльністю ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на законодавчому рівні здійснюється як загальними нормативно-правовими актами з питань управління інвестиційною діяльністю, так і спеціальними законодавчими актами, які враховують специфіку діяльності компанії на ринку металевих конструкцій. Важливими і впливовими гравцями на ринку є Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України та національний орган стандартизації – ДП «УкрНДНЦ», які регламентують вимоги до технічного регулювання на ринку металопродукції.

Проаналізуємо споживачів, конкурентів, постачальників ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД», використовуючи модель Портера (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Аналіз споживачів, конкурентів, постачальників
ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»

№	Сила за моделлю Портера	Опис
1	2	3
1	Бар'єри входу нових конкурентів	Процедурна недосконалість (наявність корупційних ризиків) та створення цінового бар'єру перешкоджають виходу на ринок нових компаній. На ринок металопродукції чинить вагомий вплив структура пропозиції вітчизняних виробників щодо марочності і сортаменту металопродукату
2	Конкуренти	Значний вплив у бізнес-середовищі на окреслений ринок мають безпосередньо виробники металопродукату (ринок значною мірою монополізований в Україні приватним холдингом «СКМ»).

Продовження табл. 2.2

1	2	3
3	Товари-замінники	Металеві конструкції формують на ринку різні товарно-продуктові групи. Вони можуть бути згруповані відповідно до форми і конструктивного рішення, які в свою чергу залежать від остаточного вигляду чи призначення споруди/об'єкту нерухомості. Отже, слід стверджувати про велику кількість варіантів товарів-замінників продукції
4	Постачальники	Виробництво сталі і металопрокату в Україні зосереджено в трьох найбільших компаніях: Метінвест, Індустріальний Союз Донбасу і АрселорМіттал-Кривий Ріг
5	Споживачі	На розвиток/структуру ринку впливають замовники будівництва будівель/споруд та проектні організації

2. Суб'єкти управління інвестиційною діяльністю ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» – керівник підприємства, керівник виробничого відділу, бухгалтер. В табл. 2.3 представимо опис основних функцій даних фахівців у напрямі управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Таблиця 2.3

Опис основних функцій директора та керівника виробничого відділу в напрямку управління інвестиційною діяльністю підприємства

№	Функція	Опис
1	2	3
	Директор	
1	Окреслення пріоритетних напрямків інвестиційної діяльності	Аналіз діяльності підприємства та обґрунтування необхідності розширення обсягів інвестиційної діяльності, окреслення основних об'єктів інвестування
2	Затвердження бюджету інвестиційних витрат	Визначення необхідного обсягу інвестиційних ресурсів для здійснення певного інвестиційного проекту
	Керівник виробничого відділу	
1	Обґрунтування необхідності придбання додаткового обладнання	Аналіз ринку металоконструкцій, виявлення резервів підвищення виробничого потенціалу підприємства через розширення асортименту продукції, яке можливе лише за умови інвестування коштів в нове обладнання
2	Оцінка технічних характеристик нового обладнання	Прогноз економічної ефективності придбання того чи іншого обладнання, з точки зору виготовлення певного обсягу продукції
3	Пошук постачальників нового обладнання	Формування основних вимог та параметрів для проведення тендеру, вибір постачальника обладнання

Продовження табл. 2.3

1	2	3
	Бухгалтер	
1	Формування бюджету інвестиційних витрат	Прогноз витрат на реалізацію інвестиційних проектів
2	Розрахунок економічної ефективності інвестиційних проектів	Визначення показників інвестиційної привабливості проекту

У процесі управління інвестиційною діяльністю співробітники тісно взаємодіють і приймають рішення лише після детального вивчення об'єкту інвестування.

3. Інструменти управління:

– кадровий – виконання функцій з питань управління інвестиційною діяльністю ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» окреслені в посадових інструкціях;

– правовий – опис нормативно-правових документів, що окреслюють основні вимоги до здійснення інвестиційної діяльності підприємствами в Україні, представлений в табл. 2.1;

– інформаційно-технічний – будівельні норми, інформаційна система обліку, інформаційна система для проектування та конструювання нових виробів, програмне забезпечення, Revit (програмний комплекс для автоматизованого проектування, що реалізує принцип інформаційного моделювання будівель, призначений для архітекторів, конструкторів та інженерів-проектувальників) тощо;

– організаційний – опис функцій фахівців, відповідальних за управління інвестиційною діяльністю ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД», представлений в табл. 2.3;

– методичний – основні показники оцінки ефективності інвестиційних проектів, описані в першому розділі;

– фінансово-економічне забезпечення управління – бюджет інвестиційних витрат, фактично понесені витрати на реалізацію інвестиційного проекту тощо.

4. Принципи управління:

- інтегрованість – управління інвестиційною діяльністю ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» інтегрується в загальну систему управління підприємством;
- комплексність – ефективність управління та здійснення інвестиційної діяльності здійснюється комплексно, з урахуванням факторів зовнішнього та внутрішнього середовища;
- системність – при оцінці ефективності інвестиційних проектів використовується система показників та індикаторів;
- динамічність – інвестиційні проекти впроваджуються в діяльність підприємства із врахуванням вимог сучасності до підвищення якості металоконструкцій, відповідно до змін пріоритетів споживачів;
- цілеспрямованість – кожен інвестиційний проект має ціль;
- взаємоузгодженість – важливу роль для успішної реалізації проекту відіграє взаємоузгодженість ресурсів (трудових, фінансових, матеріально-технічних тощо);
- ефективність – ефективність інвестиційного проекту оцінюється за допомогою комплексу показників;
- економічна обґрунтованість – полягає в окресленні основних компонентів результативності проекту, таких як нарощування обсягів виробництва, покращення якості тощо.

5. Функції управління інвестиційною діяльністю в ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» описані в табл. 2.4.

6. Методи управління інвестиційною діяльністю в ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» такі:

- оцінка фінансового стану підприємства – цей метод передбачає як оцінку фактичного фінансового стану підприємства, так і прогнозу з урахуванням впровадження інвестиційного проекту. Дозволяє оцінити вплив запланованого інвестиційного проекту на фінансовий стан підприємства;

– прогностні моделі стану ринку – прогноз тенденцій ринку металоконструкцій лежить в основі прийняття рішення про запуск інвестиційного проекту, цей прогноз дозволяє оцінити відповідність матеріально-технічної бази підприємства потенціалу ринку;

– моделі оцінки інвестиційних ресурсів і інвестиційних проектів – використовують методи, описані в першому розділі;

– методи контролінгу – передбачає оцінку результатів інвестиційного проекту протягом всього періоду реалізації, контролінг дозволяє корегувати параметри проекту із метою досягнення максимальної ефективності;

– аналіз вартості та бюджетування – передбачає формування бюджету інвестиційних витрат на реалізацію проекту.

Таблиця 2.4

Функції управління інвестиційною діяльністю в
ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»

№	Функція управління	Виконавець
1	Прогнозування та планування	Директор підприємства разом із керівником виробничого відділу окреслюють основні пріоритети діяльності підприємства, оцінюють наявні ресурси та приймають рішення про інвестування в нові технології та обладнання, якщо вважають, що досягнення поставленої мети неможливе при наявній виробничій базі
2	Організація	Керівник виробничого відділу формує переліку необхідного обладнання, шукає постачальників, проводить тендер, запускає пробне виробництво на новому обладнанні і надалі розробляє виробничий план – нової інноваційної продукції
3	Мотивація	На підприємстві діє система мотивації фахівців, задіяних в реалізації інвестиційних проектів
4	Облік і аналіз	Бухгалтер відповідає за облік інвестиційної діяльності підприємства, за аналіз показників ефективності
5	Контроль та моніторинг	Керівник виробничого відділу
6	Регулювання та координація	Директор підприємства

7. Процеси управління інвестиційною діяльністю ТОВ «Метал Інвест ЛТД» опишемо в табл. 2.5.

Процеси управління інвестиційною діяльністю в
ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»

№	Процес управління	Виконавець
1	Дослідження стану зовнішнього інвестиційного середовища	Директор підприємства та Керівник виробничого відділу
2	Оцінка інвестиційної привабливості підприємства	Не проводиться
3	Формулювання інвестиційних цілей та інвестиційної стратегії підприємства	Директор підприємства
4	Розроблення інвестиційної політики підприємства	Директор підприємства
5	Визначення обсягів інвестиційних ресурсів та джерел їх формування	Бухгалтер
6	Формування інвестиційного портфеля і його оцінка	Не проводиться
7	Поточне планування та оперативне управління інвестиційними проектами та ризиками	Директор підприємства та Керівник виробничого відділу
8	Моніторинг реалізації інвестиційних програм та проектів	Керівник виробничого відділу
9	Контроль інвестиційної діяльності	Директор підприємства

Отже, процеси управління інвестиційною діяльністю в ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» виконуються не в повній мірі, зокрема не проводиться оцінка інвестиційної привабливості підприємства та оцінка формування інвестиційного портфеля. За дані процеси, як правило, відповідає фінансовий директор, але в структурі підприємства відсутній фінансово-економічний відділ.

У випадку розширення обсягів інвестиційної діяльності рекомендується створити цей відділ та покласти на нього виконання всіх функцій, пов'язаних із розрахунком ефективності інвестиційного проекту, бюджетуванням інвестиційних витрат тощо.

8. Об'єктами управління інвестиційною діяльністю на підприємстві є реальні інвестиції: реальні – інвестиції в обладнання; інтелектуальні – інвестиції в знання персоналу та підвищення його кваліфікації, тобто в людський капітал.

9. Внутрішні фактори управління інвестиційною діяльністю ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД». Внутрішня підсистема управління інвестиційною діяльністю

ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» включає виробничо-технологічну складову інвестиційного потенціалу підприємства (обладнання, на якому виготовляється металопродукція); науково-технічна складова інвестиційного потенціалу підприємства (технології виробництва, будівельні норми та стандарти); кадрова складова інвестиційного потенціалу підприємства (фахівці, які беруть участь в управлінні інвестиційною діяльністю); фінансово-економічна складова інвестиційного потенціалу підприємства (фінансовий стан, інвестиційний потенціал, достатність інвестиційних ресурсів тощо).

В табл. 2.6 представимо опис сильних і слабких сторін підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД».

Таблиця 2.6

Опис сильних та слабких сторін підприємства
ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»

Сфера діяльності		Сильні сторони	Слабкі сторони
1	Управління	Чіткий розподіл відповідальності за певні контури управління	Відсутній фінансово-економічний відділ, на який можливо було покласти управління ефективністю інвестиційної діяльності
2	Маркетинг	Великий потенціал та перспективи для розвитку на ринку	Високий рівень конкуренції серед невеликих компаній Відсутній відділ маркетингу – виконання функцій маркетингу покладено на відділ збуту та логістики
3	Дослідження і розробки	Наявність ресурсів для проведення досліджень продукції з метою подальшого розширення асортименту	Нестача необхідного обладнання для тестування якості металоконструкцій
4	Фінанси	Прибутковість діяльності	Недостатній обсяг коштів для здійснення інвестиційної діяльності Необхідність залучення позикових коштів для придбання дорогого обладнання
5	Технологія і виробництво	Відповідність виробництва будівельним нормам	Вузький асортимент продукції
		Нове обладнання	Присутність на ринку виробників із ширшими виробничими потужностями
		Економія за рахунок масштабів виробництва	
6	Персонал	Досвідчений персонал	

Аналізуючи табл. 2.6, слід наголосити на тому, що підприємство має багато конкурентних переваг для реалізації успішних інвестиційних проектів, зокрема великий потенціал та перспективи для розвитку на ринку, наявність ресурсів для проведення досліджень продукції з метою подальшого розширення асортименту, відповідність виробництва будівельним нормам тощо.

10. Оцінка ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства та корегувальні дії. Дані функції покладаються на директор підприємства, керівника виробничого відділу та бухгалтера.

Отже, розглянувши всі складові процесу управління інвестиційною діяльністю на підприємстві, доцільно проаналізувати обсяги і напрями інвестиційної діяльності підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД».

2.2. Аналіз обсягу і напрямів інвестиційної діяльності підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»

Перед проведенням аналізу обсягу і напрямів інвестиційної діяльності підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» доцільно здійснити аналіз основних техніко-економічних показників діяльності підприємства (Додаток Д).

Аналізуючи дані табл. 2.7 (Додаток Д), слід відмітити позитивну динаміку до зростання чистого доходу підприємства: чистий дохід підприємства зріс у 2020 році порівняно із 2016 роком на 5999,70 тис.грн. або на 48%. Проте слід відмітити негативну динаміку до скорочення чистого прибутку підприємства: на 109,7 тис.грн. або на 18% (рис. 2.4).

Скорочення чистого прибутку підприємства відбулось за рахунок зростання адміністративних витрат – збільшилась чисельність адміністративного персоналу, а відповідно і зросли витрати на оплату праці; за рахунок зростання витрат на збут, які є взаємозалежними від обсягу виробництва продукції.

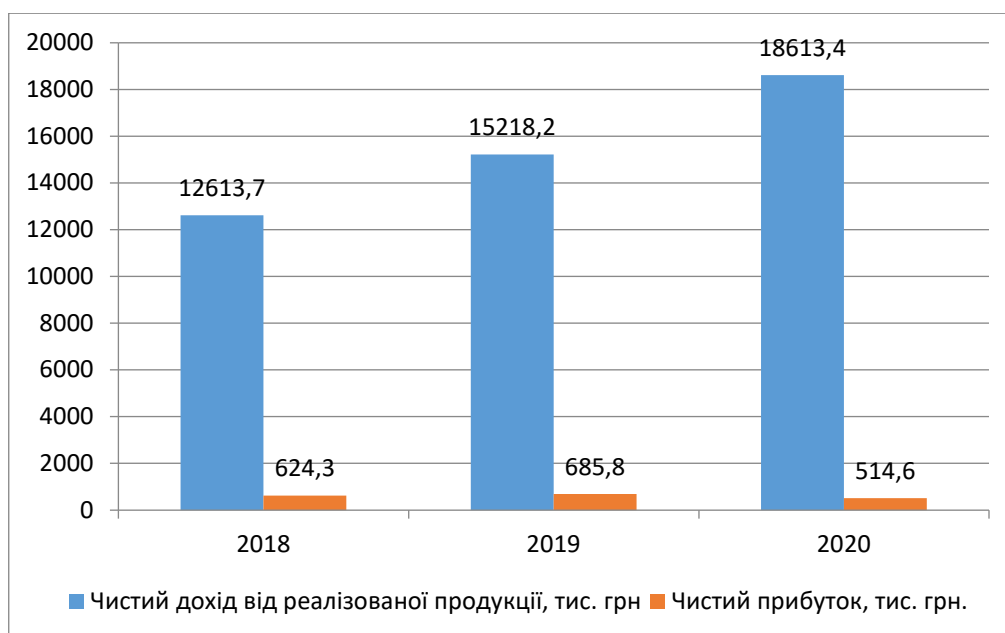

Рис. 2.4. Динаміка чистого доходу та чистого прибутку ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» за 2018-2020 рр.

Динаміка витрат представлена на рис.2.5.

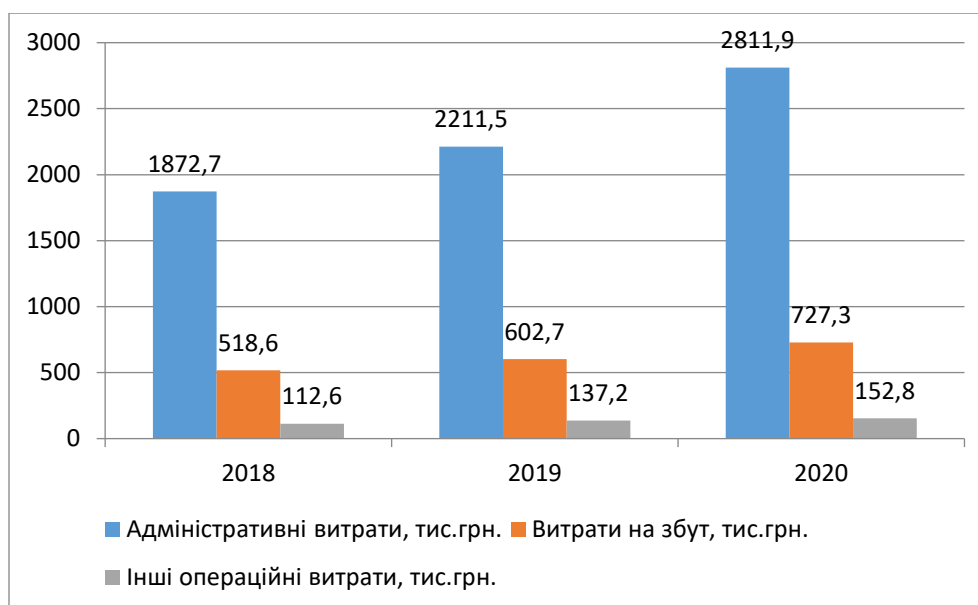

Рис.2.5. Динаміка витрат ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» за 2018-2020 рр.

Позитивним є зростання продуктивності праці на 45% – ця динаміка пояснюється випередженням темпів зростання чистого доходу над темпом зростання чисельності персоналу (рис. 2.6).

В табл. 2.8 наведемо дані аналізу обсягу і напрямів інвестиційної діяльності підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД». Як демонструють наведені в табл. 2.8 дані, на інвестиційну діяльність підприємства в 2018 році було спрямовано 539,1 тис.грн, у 2019 році – 607,4 тис.грн, у 2020 році – 727,20 тис.грн.

Рис. 2.6. Динаміка продуктивності праці за 2018-2020 рр.

Слід наголосити на позитивній динаміці розширення обсягів інвестиційної діяльності підприємства протягом 3 аналізованих років, що пояснюється амбітними цілями щодо стратегічного розвитку на ринку металоконструкцій. (Додаток Е)

Слід відмітити, що відбулось збільшення обсягів інвестування за всіма об'єктами інвестування, зокрема обсяги інвестування в людський капітал зросли в 2020 році порівняно із 2018 роком на 13,10 тис.грн. або на 30%, при цьому

витрати на навчання персоналу склали в 2020 році 43,20 тис.грн, що вище показника 2018 року на 9,1 тис.грн. або на 27%. Витрати на підвищення кваліфікації склали в 2020 році 14 тис.грн., що перевищує показник 2016 року на 40% або на 4 тис.грн. Підвищення кваліфікації персоналу відбувалось через навчання змінам у будівельних нормах.

Обсяги інвестування в технічні ресурси склали в 2020 році 670 тис.грн, що більше показника 2018 року на 175 тис.грн. або на 35%. При цьому інвестиційні витрати на програмне забезпечення (доробка модулів Revit) склали 50 тис.грн у 2020 році. На придбання обладнання було спрямовано в 2020 році 620 тис.грн., що вище показника 2018 року на 170 тис.грн. або 38%.

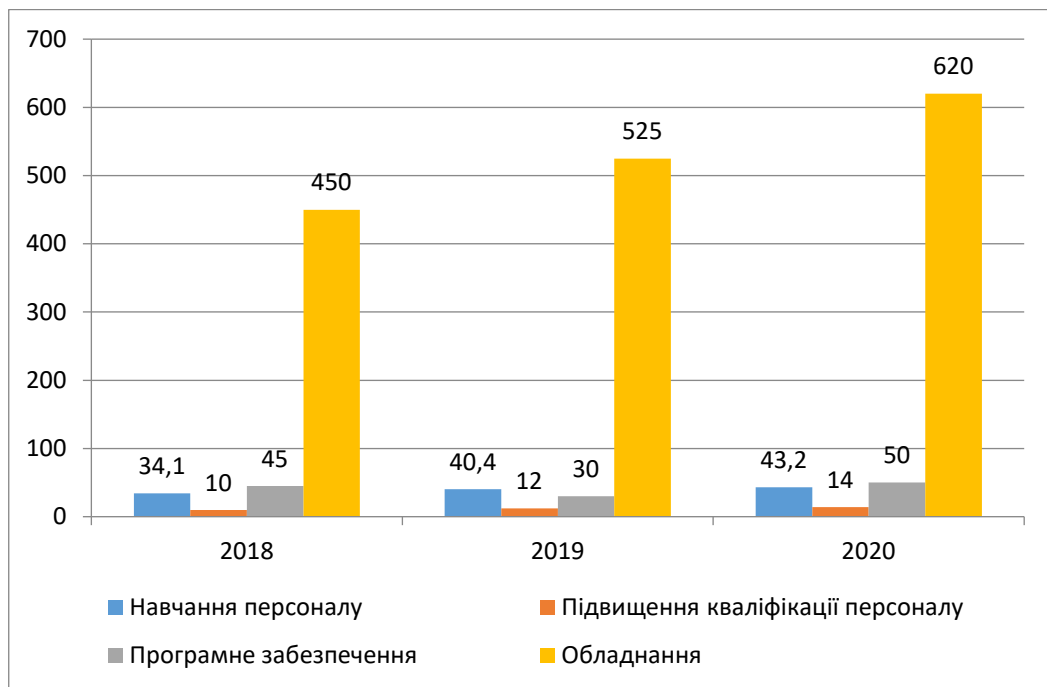

Рис. 2.7. Динаміка обсягів інвестування ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» у різні об'єкти за 2018-2020 рр., тис.грн

Слід відмітити, що протягом 3 аналізованих періодів на людський капітал було спрямовано 153,70 тис.грн інвестиційних ресурсів, а на придбання та оновлення основних засобів – 1720 тис.грн.

В табл. 2.9 наведемо аналіз структури витрат на здійснення інвестиційної діяльності підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД». (Додаток В)

Отже, максимальна частка в структурі інвестиційних ресурсів припадає на інвестування в обладнання та програмне забезпечення – 91-92% протягом 2018-2020 рр. На інвестування в людський капітал було направлено 8-9% загальної вартості інвестиційних ресурсів, при цьому витрати на навчання становлять 6-7%; витрати на підвищення кваліфікації – 2% (рис. 2.8).

Найбільший обсяг інвестиційних ресурсів було спрямовано на оснащення лінії для протягування дроту і готової сітки та проведення робіт адаптації технологічного процесу відповідно до асортименту готової продукції, яка виготовляється на даній лінії.

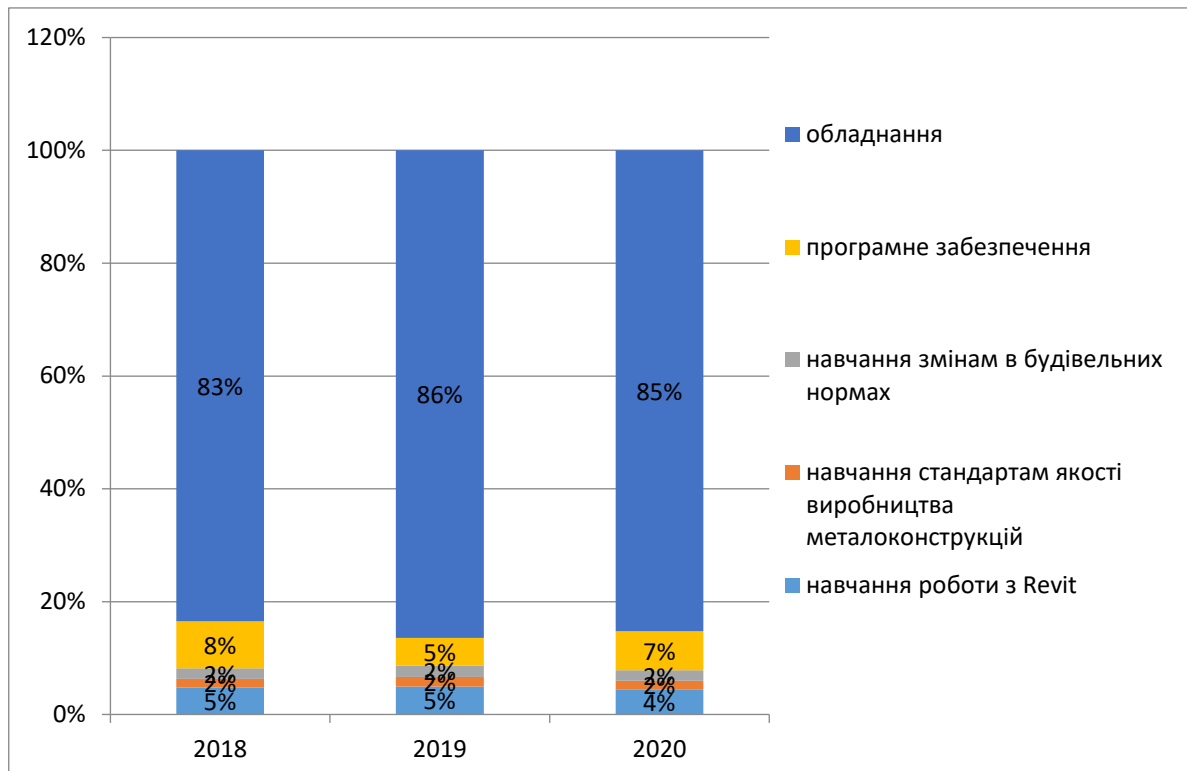

Рис. 2.8. Структура витрат на здійснення інвестиційної діяльності підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» за об'єктами інвестування за 2018-2020 рр., %

Слід відмітити, що інвестиційна діяльність підприємства фінансується як власними, так і позиковими коштами. Структура обсягу інвестиційних витрат залежно від джерел фінансування представлена в табл. 2.10.

Таблиця 2.10

Структура обсягу інвестиційних витрат ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»
залежно від джерел фінансування за 2018-2020 рр.

№	Напрямок інвестиційної діяльності	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, тис.грн.	Темп приросту, %
1	Разом інвестиційних витрат, тис.грн.:	539,1	607,4	727,2	188,1	35%
	Власні кошти	126,5	153,6	199,6	73,1	58%
	Позикові кошти	412,6	453,8	527,6	115,0	28%
2	Разом інвестиційних витрат, %:	100	100	100	0%	0%
	Власні кошти	23%	25%	27%	4%	17%
	Позикові кошти	77%	75%	73%	-4%	-5%

Як демонструють дані табл. 2.10, найбільша частка інвестиційних витрат покривається позиковими коштами. Так, у 2020 році за рахунок позик було реалізовано інвестиційних проектів загальною вартістю в 527,60 тис.грн. (рис. 2.9).

На основі дослідження, проведеного в цьому розділі, слід зробити висновки. ТОВ «Метал Інвест ЛТД» – це підприємство, створене в 2015 році, основним видом діяльності якого є виробництво високоякісних металевих конструкцій і деталей. Управління інвестиційною діяльністю є підсистемою системи управління ТОВ «Метал Інвест ЛТД», основною метою якого є створення передумов для підвищення ефективності здійснюваних на підприємстві інвестиційних процесів і діяльності підприємства в цілому.

Суб'єкти управління інвестиційною діяльністю ТОВ «Метал Інвест ЛТД» – керівник підприємства, керівник виробничого відділу, бухгалтер.

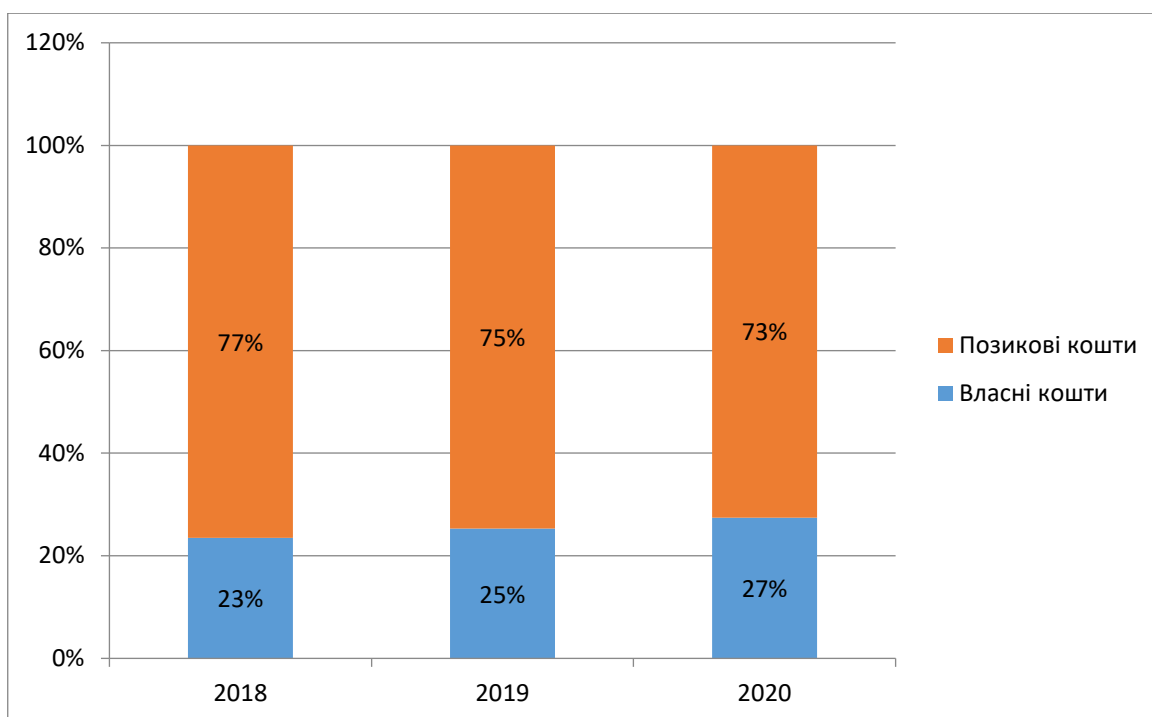

Рис. 2.9. Структура обсягу інвестиційних витрат ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» залежно від джерел фінансування за 2018-2020 рр., %

Процеси управління інвестиційною діяльністю в ТОВ «Метал Інвест ЛТД» виконуються не в повній мірі, зокрема не проводиться оцінка інвестиційної привабливості підприємства та оцінка формування інвестиційного портфеля. За ці процеси, як правило, відповідає фінансовий директор, але в структурі підприємства відсутній фінансово-економічний відділ. Об'єктами управління інвестиційною діяльністю на підприємстві є реальні інвестиції: реальні – інвестиції в обладнання; інтелектуальні – інвестиції в знання персоналу та підвищення його кваліфікації, тобто в людський капітал.

Проведений аналіз обсягу і напрямів інвестиційної діяльності підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» дозволив з'ясувати наступне. Відбулось збільшення обсягів інвестування за всіма об'єктами інвестування, зокрема обсяги інвестування в людський капітал зросли в 2020 році порівняно із 2018 роком на 13,10 тис.грн. або на 30%, при цьому витрати на навчання персоналу склали в 2020 році 43,20 тис.грн, що вище показника 2018 року на 9,1 тис.грн. або на 27%.

Максимальна частка в структурі інвестиційних ресурсів припадає на інвестування в обладнання та програмне забезпечення – 91-92% протягом 2018-2020 рр. На інвестування в людський капітал було направлено 8-9% загальної вартості інвестиційних ресурсів. Найбільша частка інвестиційних витрат покривається позиковими коштами.

РОЗДІЛ 3

НАПЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Обґрунтування ресурсного забезпечення інвестиційного розвитку підприємства

Інвестиційні проекти можуть здійснюватися з використанням різних джерел: власних, позичених, залучених. Аналіз структури інвестиційних витрат ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» залежно від джерел фінансування за 2018-2020 рр. був представлений в другому розділі, результати дослідження свідчать, що максимальну частку в структурі витрат становлять позикові кошти.

Слід відмітити, що наразі підприємству бракує власних коштів для реалізації проектів інвестиційного розвитку, тому компанія змушена користуватись позиковими коштами. Можливі два варіанти ресурсного забезпечення інвестиційного розвитку підприємства із використанням позикових коштів – кредитні кошти та лізингові угоди. Обґрунтуємо доцільність використання даних форм ресурсного забезпечення інвестиційного розвитку підприємства, зробимо відповідні висновки про доцільність використання тієї чи іншої форми.

ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» щороку планує нарощування обсягів виробництва високоякісних металевих конструкцій та деталей. В 2020 році чистий дохід від реалізованої продукції склав 18613,40 тис. грн., що більше показника 2019 року на 48%. На 2022 рік підприємством планується отримання чистого доходу не менше 25 000 тис.грн. Для реалізації безперебійного виробничого процесу, доцільним є придбання додаткового технологічного устаткування.

Планується придбання наступного обладнання (табл..3.1).

Таблиця 3.1

Список обладнання, яке планує придбати підприємство для
інвестиційного розвитку

№	Обладнання	Кількість одиниць обладнання	Ціна, тис.грн.	Вартість, тис.грн.
1	Машина термічного різання з управлінням CNC — ESAB	1	1200	1200
2	Машина термічного різання з управлінням CNC — Koike Sanso Kogyo Co	1	1350	1350
3	Лінія для різання та свердління сортового металопрокату з управлінням CNC — Ficer	1	1750	1750
4	Дробементна машина порталного типу для очищення металопрокату — Schlick	1	1650	1650
5	Дробеструменева камера для очищення готових металоконструкцій перед нанесенням антикорозійного захисту — Anticorr	1	500	500
6	Лінія для зварювання двотаврової балки — Zaso	1	1700	1700
7	Горизонтальний гідравлічний прес для правлення кривизни сортового прокату і зварних балок	2	350	700
8	Пробивний прес для пробивання отворів у листовому прокаті — Peddinghau	2	300	600
9	Зварювальні напівавтомати — ESAB	2	200	400
10	Токарні, фрезерні центри для механічної обробки деталей металоконструкцій	5	100	500
	Разом			10350

Отже, вартість обладнання, яке планує придбати підприємство для інвестиційного розвитку, становить 10350 тис.грн. (екв. 350 тис.дол). Оскільки підприємством в 2020 році був отриманий прибуток розміром 514,6 тис.грн., то фінансування даного обладнання власними коштами підприємства не є можливим.

Таким чином, розглядаються два варіанти ресурсного забезпечення інвестиційного розвитку підприємства:

— придбання устаткування у лізинг на період 3 роки із подальшими планами на викуп за залишковою вартістю;

— придбання обладнання за рахунок кредитних коштів – оформлення кредитної угоди.

Обсяг лізингових платежів у складі амортизаційних відрахувань, які можуть бути розраховані за допомогою лінійного методу, і доходу від надання лізингової операції сплачуються в кінці кожного року. Тіло кредиту за лізинговою угодою повертається протягом 5 років рівними частинами, також в кінці кожного наступного року.

Якщо банківський кредит припускає отримання певної суми грошових коштів на придбання необхідних для виробництва об'єктів, лізинг по факту є довгостроковою орендою устаткування з можливістю його викупу за залишковою вартістю. Лізингодавець самостійно викупає предмет лізингу у постачальника обладнання і надає його в розпорядження лізингоотримувача після внесення певної суми в якості першого внеску по лізинговій угоді. При цьому власником об'єкту залишається лізингова компанія.

Лізингоотримувач зобов'язаний вносити за графіком фіксовану суму платежу впродовж зазначеного в договорі терміну. Зазвичай розрахунок щомісячних оплат робиться таким чином, що останній внесок співпадає із закінченням часу дії договору. Якщо усі борги погашені, право власності на устаткування переходить до лізингоотримувача.

Основний «плюс» придбання устаткування в лізинг – це можливість оновити, модернізувати виробничі потужності підприємства при мінімальних одноразових витратах.

Оберемо компанію-кредитора за лізинговими угодами.

1.ТОВ «Теком-Лізинг». <https://tekomp-lease.com.ua/ru/lizing-oborudovaniya/>

ТОВ «Теком-Лізинг» – одна з провідних лізингових компаній на території України в сфері фінансування проектів дорожнього будівництва, промислових об'єктів і сільського господарства. Отже, спеціалізація компанія в цілому

підходить для підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД», оскільки здійснює фінансування проектів промислових об'єктів.

Компанією реалізовані різнопланові масштабні проекти по всій Україні, серед яких наступні, приведені на рис.3.1.

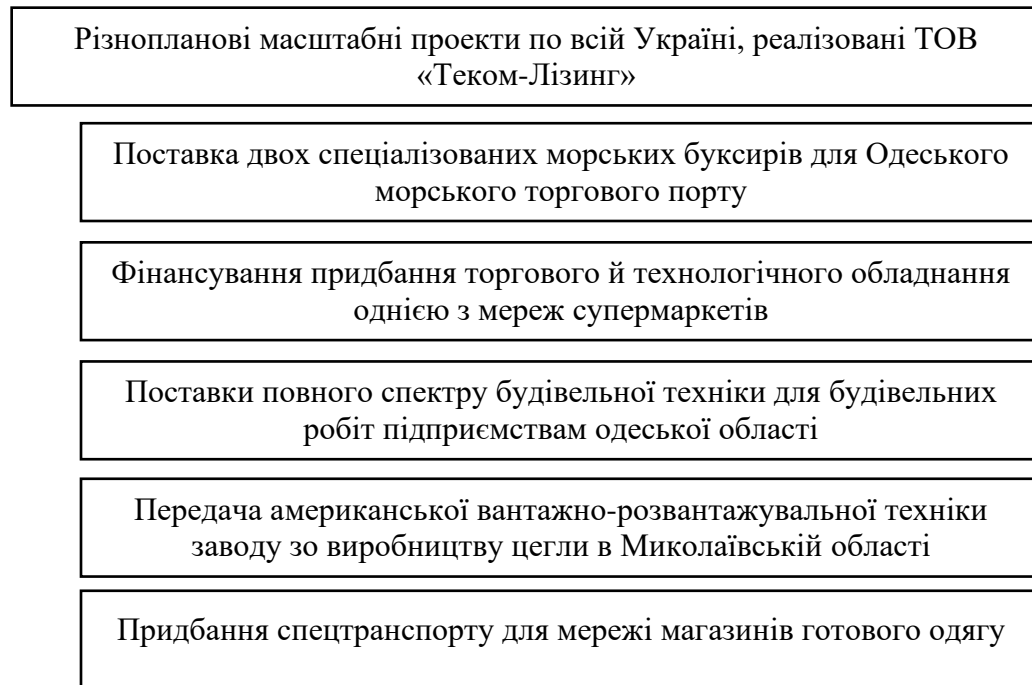

Рис.3.1. Різнопланові масштабні проекти по всій Україні, реалізовані ТОВ «Теком-Лізинг»

Дослідимо основні умови, на яких компанія ТОВ «Теком-Лізинг» пропонує свої послуги. Компанія має всі необхідні ресурси для здійснення програм з надання в оренду з правом викупу торговельного, енергетичного устаткування, дерево- і металообробного обладнання, устаткування для об'єктів охорони здоров'я, HoReCa, автосервісів тощо.

Умови оформлення лізингової угоди на придбання устаткування в ТОВ «Теком-Лізинг»:

—термін дії договору не має бути меншим за 12 місяців і більшим за 36 місяців;

—мінімальний первинний внесок становить 35% загальної вартості предмета угоди;

—фінансування може здійснюватися в національній валюті або американських доларах;

—вартість устаткування має бути не нижча еквіваленту 20 тис. доларів.

В таблиці 3.2 приведений опис умов компанії ТОВ «Теком-Лізинг» для угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн.

Таблиця 3.2

Опис умов компанії ТОВ «Теком-Лізинг» для угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн

№	Умова угоди	Параметр
1	Термін дії договору	36 місяців
2	Мінімальний первинний внесок, % від загальної вартості предмета угоди	35%
3	Валюта фінансування	гривня
4	Вартість устаткування	10350 тис.грн.
5	Процентна ставка	15%

Для отримання кредиту ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» повинен надати компанії ТОВ «Теком-Лізинг» наступні документи: копії установчих документів; довідка про установчі документи; лист щодо структури власності; звітність: Баланс (форма No 1), Звіт про фінансові результати (форма No 2) за 2020-2021 рр.; звіт Cash Flow; бізнес-план тощо.

2. ULF - лізингова компанія. <https://ulf.ua/about>

ULF - лізингова компанія, яка пропонує послуги фінансового, оперативного, зворотнього лізингу та надання сервісного обслуговування. Лізинг обладнання – дуже вигідна можливість при мінімальних вкладеннях покращити фінансові показники діяльності компанії. У ULF лізинг обладнання оформляється в 3 етапи:

—вибір необхідного переліку обладнання для бізнесу;

—обговорення умов угоди з менеджером, відповідального за лізингові угоди для даного типу обладнання;

—внесення авансового платежу і отримання обладнання у власне розпорядження.

Порівняно з банківськими кредитами, умови оформлення лізингу в ULF більш лояльні: компанія не має жодних обмежень як за видами обладнання, так і за вартістю. Розмір авансового платежу становить 30-35% від загальної вартості предмета лізингу. Отже, заплативши всього 1/3 частину від вартості, компанія може повноцінно користуватися обладнанням і отримувати прибуток вже з першого дня покупки.

В таблиці 3.3 приведений опис умов компанії ULF для угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн.

Таблиця 3.3

Опис умов компанії ULF для угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн

№	Умова угоди	Параметр
1	Термін дії договору	48 місяців
2	Мінімальний первинний внесок, % від загальної вартості предмета угоди	30%
3	Валюта фінансування	гривня
4	Вартість устаткування	10350 тис.грн.
5	Процентна ставка	15,5%

3. Exim Leasing. <https://www.eximleasing.com.ua/ua/>

Exim Leasing - це персональні фінансові рішення, привабливі умови та якісний сервіс, підкріплений надійністю Державного банку. Даною компанією пропонуються наступні умови для оформлення лізингових угод з придбання обладнання (табл.3.4).

Таблиця 3.4

Умови для оформлення лізингових угод з придбання обладнання в Exim
Leasing

№	Умова угоди	Параметр
1	Лізингоотримувач	Фізична особа / Юридична особа України від 1 року
2	Обладнання	Сільськогосподарська техніка (комбайни, трактори, сівалки тощо); будівельне устаткування (навантажувачі, екскаватори, бульдозери тощо); обладнання та устаткування для залізничного транспорту; обладнання для підприємств металообробної галузі, підприємств галузі енергетики та телекомунікацій тощо
3	Постачальник	Лізингоодержувач самостійно обирає постачальника предмета лізингу
4	Авансовий платіж	Від 18-25% вартості предмета лізингу з ПДВ
5	Валюта фінансування:	Гривня – ставка 13% річних; долар США або Євро - 7,5% річних
6	Одноразова комісія	- від 1% від суми кредитних коштів
7	Строк лізингу	13-48 місяців для техніки та обладнання торгових марок виробництва Китай та СНД; 13–60 місяців для техніки та обладнання торгових марок Європи, Кореї, США

Враховуючи умови, приведені в таблиці 3.4, опишемо умови компанії Exim Leasing для угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн.

Таблиця 3.5

Опис умов компанії Exim Leasing для угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ
ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн

№	Умова угоди	Параметр
1	Термін дії договору	36 місяців
2	Мінімальний первинний внесок, % від загальної вартості предмета угоди	20%
3	Валюта фінансування	гривня
4	Вартість устаткування	10350 тис.грн.
5	Процентна ставка	13%

Порівняємо умови, пропонувані трьома вище проаналізованими лізинговими компаніями та оберемо найбільш вигідний для компанії ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» варіант.

Таблиця 3.6

Вибір лізингової компанії для оформлення угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн

№	Умова угоди	ТОВ «Теком-Лізинг»	ULF	Exim Leasing
1	Термін дії договору, місяців	36	48	36
2	Мінімальний первинний внесок, % від загальної вартості предмета угоди	35%	30%	20%
	Сума мінімального внеску, тис.грн..	3623	3105	2070
3	Валюта фінансування	гривня	гривня	гривня
4	Вартість устаткування, тис.грн.	10350	10350	10350
5	Процентна ставка	15%	15,50%	13%
6	Відсотки до сплати, тис.грн.	4658	6417	4036
7	Відсотки до сплати (в місяць), тис.грн.	388	535	336

З таблиці 3.6 бачимо, що найменші відсотки ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» (за показником відсотки за місяць) сплачуватиме при оформлення угоди з ТОВ «Теком-Лізинг» та Exim Leasing (рис.3.2).

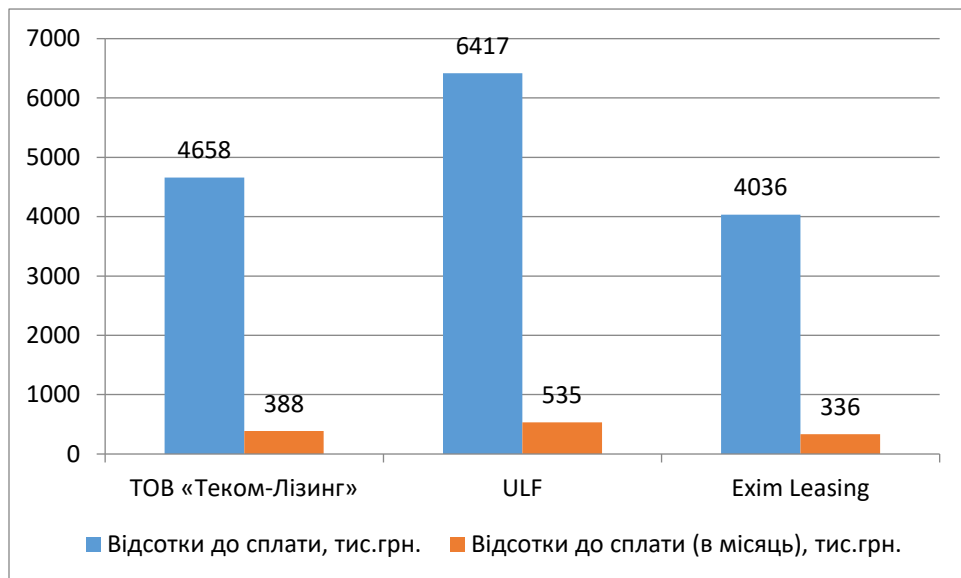

Рис. 3.2. Вибір лізингової компанії для оформлення угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн

Проте, укладаючи угоду із компанією Exim Leasing, підприємство повинне внести мінімальний обсяг певного внеску – лише 20% або 2070 тис.грн. За умовами угоди з ТОВ «Теком-Лізинг» компанія повинна внести 35%.

Отже, для укладання угоди із ТОВ «Теком-Лізинг» підприємству необхідно вилучити більше оборотних коштів на 1553 тис.грн. у порівнянні із компанією Exim Leasing. Таким чином, доцільним є прийняття умов по лізинговій угоді із компанією Exim Leasing.

Проаналізуємо можливості придбання обладнання в кредит. Банківський кредит – це договір, виконання якого пов'язане з переданням у власність другій стороні грошей чи речей, які визначаються родовими ознаками, може передбачатися надання кредиту як авансу, попередньої оплати, відстрочення чи розстрочення оплати товарів, робіт та послуг. Оберемо банк для оформлення кредитної угоди.

1.Ukrsibbank. https://my.ukrsibbank.com/ru/sme/credits/equipment_loan/

З кредитом на придбання обладнання та спецтехніки від Ukrsibbank компанія – позичальник має змогу:

- розширити бізнес за рахунок модернізації виробничих потужностей;
- не витратити зайві кошти на обслуговування старого обладнання та оренду;
- скористатись додатковим кредитом на оплату страхових платежів;
- отримати індивідуальний графік погашення, оскільки банк враховує специфіку бізнесу компанії та сезонність.

Опис умов, пропонованих Ukrsibbank, приведений в таблиці 3.7.

Таблиця 3.7

Опис умов, пропонованих Ukrsibbank, для оформлення кредитних угод на придбання обладнання

№	Умова угоди	Параметр
1	2	3
1	Валюта фінансування	Гривня, долар, євро

Продовження табл. 3.7

1	2	3
2	Авансовий платіж	Від 40% вартості обладнання
3	Мінімальна сума кредиту	1000 дол.
4	Термін кредитування	В залежності від виду обладнання. Максимальний термін користування кредитними коштами — 3 роки
5	Забезпечення	Застава обладнання, на придбання яких надаються кредитні кошти
6	Порядок сплати кредиту	нараховані відсотки — щомісячно; щомісячно рівними частинами; ануїтет
7	Процентна ставка	у UAH — від 11%; у USD — від 3,9%; у EUR1 — від 3,9%
8	Комісія за надання кредиту	1% від суми кредиту. Мінімальна комісія — 2000 грн.

Враховуючи умови, приведені в таблиці 3.8, опишемо умови банку Ukrсіббанк для угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн.

Таблиця 3.8

Опис умов Ukrсіббанк для угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн

№	Умова угоди	Параметр
1	Сума контракту	10350 тис.грн.
2	Валюта фінансування	Гривня
3	Авансовий платіж	Від 40% вартості обладнання
4	Авансовий платіж, тис.грн.	4140 тис.грн.
5	Термін кредитування	3 роки
6	Забезпечення	Застава обладнання (табл.3.1)
7	Порядок сплати кредиту	Нараховані відсотки — щомісячно
8	Процентна ставка	13%
9	Комісія за надання кредиту	1% від суми кредиту
10	Комісія за надання кредиту, тис.грн.	103,50 тис.грн.
11	Нараховані відсотки за весь період (3 роки)	4036,50 тис.грн.
12	Нараховані відсотки за 1 рік	1345,5 тис.грн.
13	Нараховані відсотки за 1 місяць	112,12 тис.грн.

2. ПАТ «ПриватБанк». <https://privatbank.ua/business/credit-na-oz>.

В таблиці 3.9 приведений опис умов, пропонуванних ПАТ «ПриватБанк», для оформлення кредитних угод на придбання обладнання.

Таблиця 3.9

Опис умов, пропонуванних ПАТ «ПриватБанк», для оформлення кредитних угод на придбання обладнання

№	Умова угоди	Параметр
1	Строк	1–5 років
2	Ставка	від 5 до 14% річних
3	Валюта	гривня
4	Сума фінансування	від 100 тис. грн
5	Аванс	від 10% вартості майна, що купується за умови участі в державній програмі «Кредити під державні гарантії»
6	Майно, що купується	комерційний транспорт, сільгосптехніка, спецтехніка, обладнання
7	Графік платежів	щомісяця рівними частинами, адаптований (з урахуванням сезонності бізнесу)
8	Страховання	щороку згідно з тарифами акредитованої банком страхової компанії

Враховуючи умови, приведені в таблиці 3.9, опишемо умови банку ПАТ «ПриватБанк» для угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн.

Таблиця 3.10

Опис умов ПАТ «ПриватБанк» для угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн

№	Умова угоди	Параметр
1	Сума контракту	10350 тис.грн.
2	Валюта фінансування	Гривня
3	Авансовий платіж	30% від вартості обладнання
4	Авансовий платіж, тис.грн.	3105 тис.грн.
5	Термін кредитування	5 років
6	Забезпечення	Застава обладнання (табл.3.1)
7	Порядок сплати кредиту	Нараховані відсотки — щомісячно
8	Процентна ставка	12%
9	Комісія за надання кредиту	1% від суми кредиту
10	Комісія за надання кредиту, тис.грн.	103,50 тис.грн.
11	Нараховані відсотки за весь період (5 років)	6210,00 тис.грн.
12	Нараховані відсотки за 1 рік	1242,00 тис.грн.
13	Нараховані відсотки за 1 місяць	103,50 тис.грн.

3. UnexBank. https://unexbank.ua/site/page.php?lang=UA&id_part=6204.

Фінансування проектів із метою купівлі обладнання призначене для клієнтів, які зацікавлені в отриманні кредитних коштів на капітальні витрати, а саме: придбання, модернізацію, реконструкцію основних засобів тощо.

Опис умов, пропонуваніх UnexBank, приведений в таблиці 3.11.

Таблиця 3.11

Опис умов, пропонуваніх UnexBank, для оформлення кредитних угод на придбання обладнання

№	Умова угоди	Параметр
1	Термін фінансування	до 60 місяців
2	Форма фінансування	строковий кредит
3	Валюта	гривня
4	Цільове призначення	придбання обладнання та започаткування бізнесу
5	Авансовий внесок	20% - обладнання підлягає демонтажу; 40% - обладнання не підлягає демонтажу або має унікальний профіль для використання
6	Комісійна винагорода	1%
7	Ставка	від 11%
8	Забезпечення	обладнання

Враховуючи умови, приведені в таблиці 3.11, опишемо умови банку UnexBank для угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн.

Таблиця 3.12

Опис умов UnexBank для угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн

№	Умова угоди	Параметр
1	2	3
1	Сума контракту	10350 тис.грн.
2	Валюта фінансування	Гривня
3	Авансовий платіж	40% від вартості обладнання
4	Авансовий платіж, тис.грн.	4140 тис.грн.
5	Термін фінансування	48 місяців
6	Комісійна винагорода	1%
7	Комісійна винагорода, тис.грн.	103,50 тис.грн.
8	Ставка	13%
9	Нараховані відсотки за весь період (4 роки)	5382,00 тис.грн.

Продовження табл.3.12

1	2	3
10	Нараховані відсотки за 1 рік	1345,50 тис.грн.
11	Нараховані відсотки за 1 місяць	112,12 тис.грн.

Порівняємо умови, пропоновані трьома вище проаналізованими банками та оберемо найбільш вигідний для компанії ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» варіант.

Таблиця 3.13

Вибір банку для оформлення угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн

№	Умова угоди	Ukrsibbank	ПриватБанк	UnexBank
1	Термін дії договору	3 роки	5 років	4 роки
2	Мінімальний первинний внесок, % від загальної вартості предмета угоди	Від 40% вартості обладнання	30% від вартості обладнання	40% від вартості обладнання
	Сума мінімального внеску, тис.грн..	4140 тис.грн.	3105 тис.грн.	4140 тис.грн.
3	Валюта фінансування	гривня	гривня	гривня
4	Вартість устаткування	10350 тис.грн.	10350 тис.грн.	10350 тис.грн.
5	Процентна ставка	13%	12%	13%
5	Нараховані відсотки за весь період	4036,50 тис.грн.	6210,00 тис.грн.	5382,00 тис.грн.
6	Нараховані відсотки за 1 рік	1345,5 тис.грн.	1242,00 тис.грн.	1345,50 тис.грн.
7	Нараховані відсотки за 1 місяць	112,12 тис.грн.	103,50 тис.грн.	112,12 тис.грн.

З таблиці 3.13 бачимо, що найменші відсотки ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» (за показником відсотки за місяць) сплачуватиме при оформлення угоди з ПАТ «ПриватБанк». Укладаючи угоду із банком ПАТ «ПриватБанк», підприємство повинне внести мінімальний обсяг певного внеску – лише 30% або 3105т тис.грн. За умовами угоди з Ukrsibbank та UnexBank компанія повинна внести 40% (рис.3.3).

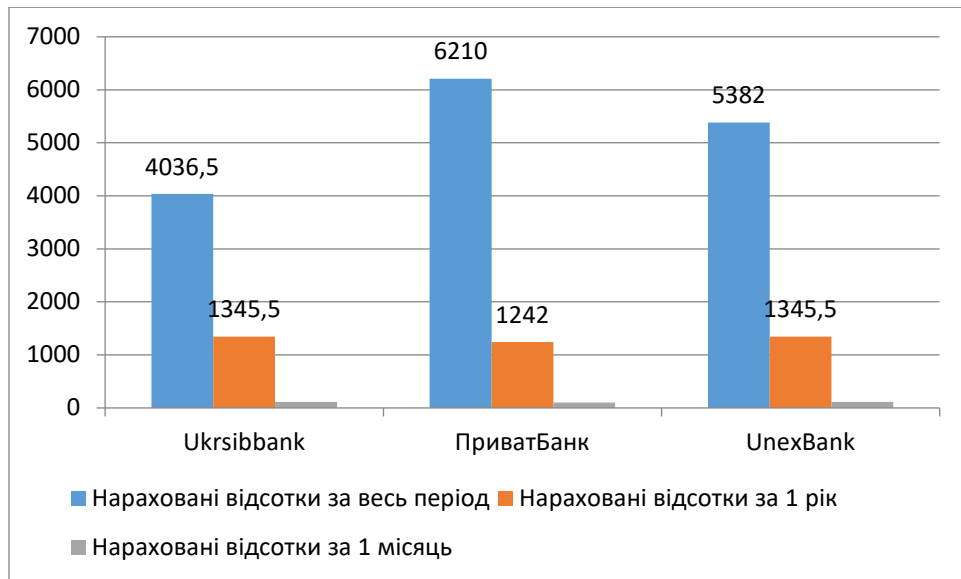

Рис. 3.3. Вибір банку для оформлення угоди з ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» на придбання обладнання вартістю 10350 тис.грн

Отже, обираємо банк ПАТ «ПриватБанк». Порівняємо умови обраної лізингової компанії із умовами обраного банку.

Таблиця 3.14

Порівняння умов обраної лізингової компанії із умовами обраного банку

№	Умова угоди	Exim Leasing	ПриватБанк
1	Термін дії договору, місяців	36	60
2	Мінімальний первинний внесок, % від загальної вартості предмета угоди	20%	30%
	Сума мінімального внеску, тис.грн..	2070	3105
3	Валюта фінансування	гривня	гривня
4	Вартість устаткування, тис.грн.	10350	10350
5	Процентна ставка	13%	12%
6	Відсотки до сплати, тис.грн.	4036	6210
7	Відсотки до сплати (в місяць), тис.грн.	336	103,50

Обираючи фінансування проекту за умовами лізингової угоди, підприємство щомісяця платитиме 336 тис.грн., за умовами кредитування в ПАТ «ПриватБанк» - 103,50 тис.грн.

Складемо графік оплат за двома типами угод.

Оцінюючи розмір дисконтної ставки за умовами інтервальної оцінки показників приведених до теперішнього часу витрат, для лізингової та кредитної угоди параметри також набувають інтервального вигляду. Приведемо формули для проведення відповідних розрахунків.

1) Лізингова угода:

$$\begin{aligned}
 C_l^I &= [\underline{C}_l, \bar{C}_l] = \sum_{i=1}^n \frac{B_o^{(i)} + \Pi_l^{(i)}}{(1 + [\underline{r}, \bar{r}])^i} + \frac{K_g}{(1 + [\underline{r}, \bar{r}])^n} = \\
 &= \sum_{i=1}^n \frac{B_o^{(i)} + \Pi_l^{(i)}}{[1 + \underline{r}, 1 + \bar{r}]^i} + \frac{K_g}{[1 + \underline{r}, 1 + \bar{r}]^n} = \\
 &= \sum_{i=1}^n \frac{B_o^{(i)} + \Pi_l^{(i)}}{[(1 + \underline{r})^i, (1 + \bar{r})^i]} + \frac{K_g}{[(1 + \underline{r})^n, (1 + \bar{r})^n]} = \left[\sum_{i=1}^n \frac{B_o^{(i)} + \Pi_l^{(i)}}{(1 + \bar{r})^i}, \sum_{i=1}^n \frac{B_o^{(i)} + \Pi_l^{(i)}}{(1 + \underline{r})^i} \right] + \\
 &+ \left[\frac{K_g}{(1 + \bar{r})^n}, \frac{K_g}{(1 + \underline{r})^n} \right] = \left[\sum_{i=1}^n \frac{B_o^{(i)} + \Pi_l^{(i)}}{(1 + \bar{r})^i} + \frac{K_g}{(1 + \bar{r})^n}, \sum_{i=1}^n \frac{B_o^{(i)} + \Pi_l^{(i)}}{(1 + \underline{r})^i} + \frac{K_g}{(1 + \underline{r})^n} \right]
 \end{aligned}$$

(3.1)

$$\underline{C}_l = \sum_{i=1}^n \frac{B_o^{(i)} + \Pi_l^{(i)}}{(1 + \bar{r})^i} + \frac{K_g}{(1 + \bar{r})^n} \quad (3.2)$$

$$\bar{C}_l = \sum_{i=1}^n \frac{B_o^{(i)} + \Pi_l^{(i)}}{(1 + \underline{r})^i} + \frac{K_g}{(1 + \underline{r})^n} \quad (3.3)$$

де C_l^I – інтервальна оцінка показників приведених до теперішнього часу за лізинговою угодою; $\underline{C}_l, \bar{C}_l$ – відповідно мінімальне і максимальне значення в межах інтервальної оцінки приведених до теперішнього часу витрат за лізинговою угодою; $B_o^{(i)}$ – амортизація об'єкта лізингу в і-му році; $\Pi_l^{(i)}$ – розмір лізингового відсотку в і-му році (добуток лізингової відсоткової ставки на залишкову вартість обладнання за угодою на початок і-го року); $\underline{r}, \bar{r}$ – мінімальне

і максимальне значення дисконтної процентної ставки в межах її інтервальних оцінок; K_ϵ – вартість викупу обладнання; n – термін дії лізингової угоди.

2) Кредитний договір:

$$C_k^I = [\underline{C}_k, \bar{C}_k] = \sum_{j=1}^m \frac{B_o^{(j)} + \Pi_k^{(j)}}{(1 + [\underline{r}, \bar{r}])^j} = \sum_{j=1}^m \frac{B_o^{(j)} + \Pi_k^{(j)}}{[(1 + \underline{r})^j, (1 + \bar{r})^j]} =$$

$$\left[\sum_{j=1}^m \frac{B_o^{(j)} + \Pi_k^{(j)}}{(1 + \bar{r})^j}, \sum_{j=1}^m \frac{B_o^{(j)} + \Pi_k^{(j)}}{(1 + \underline{r})^j} \right] \quad (3.4)$$

$$\underline{C}_k = \sum_{j=1}^m \frac{B_o^{(j)} + \Pi_k^{(j)}}{(1 + \bar{r})^j} \quad (3.5)$$

$$\bar{C}_k = \sum_{j=1}^m \frac{B_o^{(j)} + \Pi_k^{(j)}}{(1 + \underline{r})^j} \quad (3.6)$$

де C_k^I – інтервальна оцінка сумарних витрат на придбання обладнання за умовами кредитного договору в теперішній вартості; $\underline{C}_k, \bar{C}_k$ – мінімальне і максимальне значення теперішньої вартості за кредитною угодою в межах їх інтервальної оцінки; $B_o^{(j)}$ – сума погашення основної суми кредитного боргу боргу в j -му році; $\Pi_k^{(j)}$ – виплата відсотків за кредитним договором в j -му році; $\underline{r}, \bar{r}$ – мінімальне і максимальне значення дисконтної ставки в межах інтервальної оцінки показників; m – термін кредитування, років.

Визначаємо інтервальні оцінки сумарних витрат за угодами у поточній вартості на придбання обладнання, перелік якого приведений в таблиці 3.1.:

Лізингова угода. Лізингова угода укладається терміном на 36 місяців – це 3 роки. Вартість викупу обладнання – 2500 тис.грн. Визначимо суму амортизації за обладнанням: $(10350-2500)/36=218,05$ тис.грн. в місяць, в рік – 2616,67 тис.грн.

$$\underline{C}_n = \sum_{i=1}^n \frac{B_o^{(i)} + \Pi_n^{(i)}}{(1+r)^i} + \frac{K_e}{(1+r)^n} = (((2616,67+(1345,50*1,13-1345,50))/(1+0,13)^1+((2616,67+(1345,50*1,13-1345,50))/(1+0,13)^2+((2616,67+(1345,50*1,13-1345,50))/(1+0,13)^3)+(2500/(1+0,13)^3)= 8452,05 \text{ тис.грн.}$$

$$\bar{C}_n = \sum_{i=1}^n \frac{B_o^{(i)} + \Pi_n^{(i)}}{(1+r)^i} + \frac{K_e}{(1+r)^n} = (((2616,67+(1345,50*1,12-1345,50))/(1+0,12)^1+((2616,67+(1345,50*1,12-1345,50))/(1+0,12)^2+((2616,67+(1345,50*1,12-1345,50))/(1+0,12)^3)+(2500/(1+0,12)^3)= 8323,98 \text{ тис.грн.}$$

Кредитний договір. Термін дії договору – 5 років. Сума погашення основної суми кредитного боргу боргу в j-му році – $10350/5=2070$ тис.грн. Виплата відсотків за кредитним договором в j-му році – $10350 * 0,12 = 1242$ тис.грн.

$$\underline{C}_k = \sum_{j=1}^m \frac{B_o^{(j)} + \Pi_k^{(j)}}{(1+r)^j} = (((2070+(1242*1,12-1242))/(1+0,12)^1+((2070+(1242*1,12-1242))/(1+0,12)^2 + ((2070+(1242*1,12-1242))/(1+0,12)^3 + ((2070+(1242*1,12-1242))/(1+0,12)^4 + ((2070+(1242*1,12-1242))/(1+0,12)^5) /((1+0,12)^5))= 7454,47 \text{ тис.грн.}$$

$$\bar{C}_k = \sum_{j=1}^m \frac{B_o^{(j)} + \Pi_k^{(j)}}{(1+r)^j} = (((2070+(1242*1,11-1242))/(1+0,11)^1+((2070+(1242*1,11-1242))/(1+0,11)^2 + ((2070+(1242*1,11-1242))/(1+0,11)^3 + ((2070+(1242*1,11-1242))/(1+0,11)^4 + ((2070+(1242*1,11-1242))/(1+0,11)^5) /((1+0,11)^5))= 7623,05 \text{ тис.грн.}$$

Інтервальні оцінки сумарних витрат поточної вартості обладнання наступні:

Лізингова угода: 8452,05 тис.грн. – 8323,98 тис.грн.

Кредитний договір: 7454,47 тис.грн. – 7623,05 тис.грн.

Проведені розрахунки свідчать про наступне: укладання кредитної угоди є більш вигідним варіантом для компанії ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД». В наступному розділі розробимо цільові показники ефективності інвестиційних заходів.

3.2. Розробка цільових показників ефективності інвестиційних заходів

Із метою розробки цільових показників ефективності інвестиційних заходів в таблиці 3.15 приведемо інформацію про фактичне завантаження виробничих потужностей ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» за 2018-2020 рр.

Таблиця 3.15

Фактичне завантаження виробничих потужностей ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» за 2018-2020 рр.

№	Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, тис.грн.	Темп приросту, %
1	2	3	4	5	6	7
1	Чистий дохід від реалізованої продукції, тис. грн	12613,7	15218,2	18613,4	3395,2	22%
2	Фактично виготовлено, т (вироби зі сталі)	148396	179038	218981	39943	22%
	Конструкційна легована	31215	42607	48401	5794	14%
	Нержавіюча нікелева	18456	23152	29202	6050	26%
	Інструментальна легована	18315	22789	27275	4486	20%
	Нержавіюча безнікелева	27658	32611	34789	2178	7%
	Конструкційна вуглецева	12227	15879	19607	3728	23%
	Підшипникова	14222	15354	18611	3257	21%
	Швидкоріжуча	7211	8314	8478	164	2%
	Інструментальна вуглецева	5216	7218	10897	3679	51%
	Жароміцна	13876	11114	21721	10607	95%
3	Виробничі потужності, т (вироби зі сталі)	155000	185000	225000	40000	22%
	Конструкційна легована	31500	43000	50000	7000	16%
	Нержавіюча нікелева	18500	23500	30000	6500	28%
	Інструментальна легована	18500	24000	28000	4000	17%
	Нержавіюча безнікелева	28000	33000	35000	2000	6%
	Конструкційна вуглецева	13000	17000	20000	3000	18%

Продовження табл. 3.15

1	2	3	4	5	6	7
	Підшипникова	14300	15500	19000	3500	23%
	Швидкоріжуча	7300	10000	10500	500	5%
	Інструментальна вуглецева	5300	8500	13000	4500	53%
	Жароміцна	18600	10500	19500	9000	86%
4	Процент використання виробничих потужностей	95,7%	96,8%	97,3%	0,5%	1%
	Конструкційна легована	99,1%	99,1%	96,8%	-2,3%	-2%
	Нержавіюча нікелева	99,8%	98,5%	97,3%	-1,2%	-1%
	Інструментальна легована	99,0%	95,0%	97,4%	2,5%	3%
	Нержавіюча безнікелева	98,8%	98,8%	99,4%	0,6%	1%
	Конструкційна вуглецева	94,1%	93,4%	98,0%	4,6%	5%
	Підшипникова	99,5%	99,1%	98,0%	-1,1%	-1%
	Швидкоріжуча	98,8%	83,1%	80,7%	-2,4%	-3%
	Інструментальна вуглецева	98,4%	84,9%	83,8%	-1,1%	-1%
	Жароміцна	74,6%	105,8%	111,4%	5,5%	5%

Як демонструють дані таблиці 3.15, виробничі потужності компанії використовуються майже на 100%. Процент використання виробничих потужностей щороку зростає – в 2020 році він склав 97,3%, що вище показника 2019 року на 0,5% (рис.3.4). Необхідність придбання додаткового обладнання обумовлена щорічним нарощуванням обсягів продажу компанії.

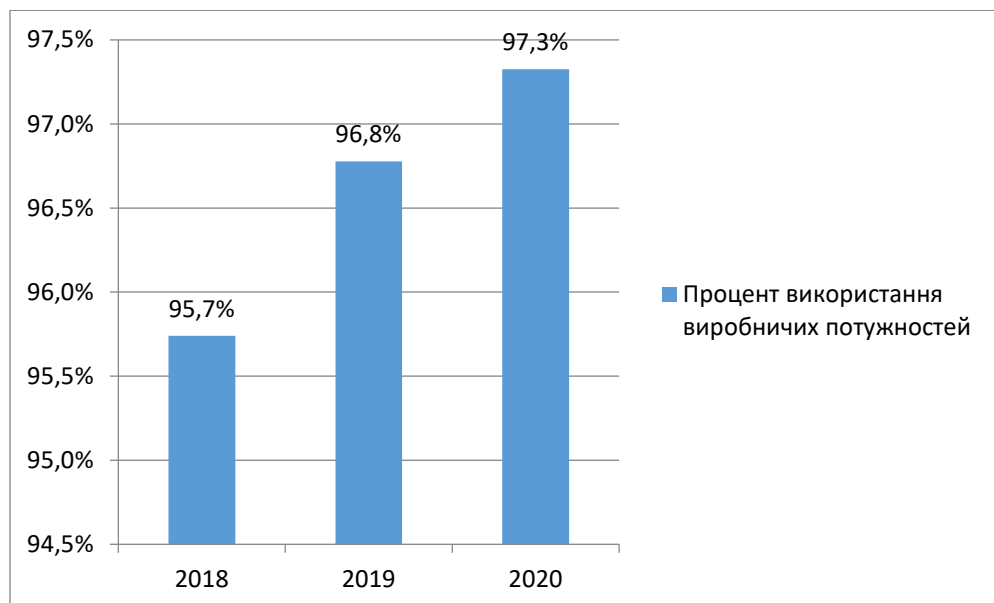

Рис.3.4. Динаміка проценту використання виробничих потужностей ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» за 2018-2020 рр.

Придбання нового обладнання дозволить компанії наростити обсяги виробництва продукції, а відповідно і підвищити доходи. В таблиці 3.16 приведемо розрахунок прогнозних обсягів реалізації продукції підприємством на 2022 рік за умови придбання обладнання, приведеного в таблиці 3.1.

Таблиця 3.16

Розрахунок прогнозних обсягів реалізації продукції підприємством на
2022 рік за умови придбання обладнання

№	Показник	2020	2022 виготовлення продукції на новому обладнанні	2022 прогноз	Абсолютне відхилення (2022 прогноз/2020), тис.грн.	Темп приросту (2022 прогноз/2020), %
1	2	3	4	5	6	7
1	Фактично виготовлено, т (вироби зі сталі)	218981	81700	300681	81700	37%
	Конструкційна легована	48401	9500	57901	9500	20%
	Нержавіюча нікелева	29202	8700	37902	8700	30%
	Інструментальна легована	27275	12000	39275	12000	44%
	Нержавіюча безнікелева	34789	13000	47789	13000	37%
	Конструкційна вуглецева	19607	10000	29607	10000	51%
	Підшипникова	18611	9500	28111	9500	51%
	Швидкоріжуча	8478	4000	12478	4000	47%
	Інструментальна вуглецева	10897	5000	15897	5000	46%
	Жароміцна	21721	10000	31721	10000	46%
2	Чистий дохід від реалізованої продукції, тис. грн	18613,4	6944,5	25557,9	6944,5	37%

Таким чином, реалізація даного інвестиційного проекту дозволить підприємству ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» отримати в 2022 році чистий дохід розміром 25557,90 тис.грн, що вище показника 2020 року на 6944,5 тис.грн. або на 37%.

Продовження табл. 3.17

1	2	3	4	5	6	7	8
6	Відсотки за кредитом, тис.грн.	1242	1242	1242	1242	1242	6210
7	Чистий грошовий потік, тис.грн.	2397	2633	2904	3215	3573	14722
8	Коефіцієнт дисконтування (ставка 10%)	0,909	0,826	0,751	0,683	0,621	
9	Дисконтований грошовий потік, тис.грн.	2180	2176	2182	2196	2219	10951
10	Чиста теперішня вартість, тис.грн.	601					
11	Період окупності, років	4,73					
12	Індекс доходності, %	106%					

Отже, реалізація інвестиційних заходів вигідна підприємству: зростає чистий дохід підприємства, а відповідно і фінансові результати. Чиста теперішня вартість складе при цьому 601 тис.грн., період окупності 4,73 роки.

Оцінимо також, як вплине реалізація проекту на фінансово-економічний показники діяльності підприємства.

Таблиця 3.18

Прогноз фінансових результатів підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» внаслідок реалізації інвестиційних заходів

№	Показник	2020	2022	2023	2024	2025	2026
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Чистий дохід від реалізованої продукції, тис. грн	18613,4	25558	26600	27798	29175	26553
2	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	14406,8	19782	20588	21515	22582	20552
3	Валовий прибуток, тис. грн	4206,6	5776	6012	6282	6594	6001
4	Адміністративні витрати, тис.грн.	2811,9	2800	2800	2800	2800	2800
5	Витрати на збут, тис.грн.	727,3	999	1039	1086	1140	1038
6	Інші операційні витрати, тис.грн.	152,8	150	150	150	150	150
7	Фінансові витрати, тис.грн.	112,7	1242	1242	1242	1242	1242

Продовження табл. 3.18

1	2	3	4	5	6	7	8
8	Чистий прибуток, тис. грн.	514,6	585	780	1004	1262	771
9	Облікова чисельність співробітників, чол.	66	70	72	74	76	78
10	Продуктивність праці, тис. грн	282,02	365	369	376	384	340
11	Рентабельність діяльності, %	3%	2%	3%	4%	4%	3%
12	Рентабельність за валовим прибутком, %	23%	23%	23%	23%	23%	23%

Реалізація проекту дозволить збільшити доходи підприємства та чистий прибуток (рис.3.5).

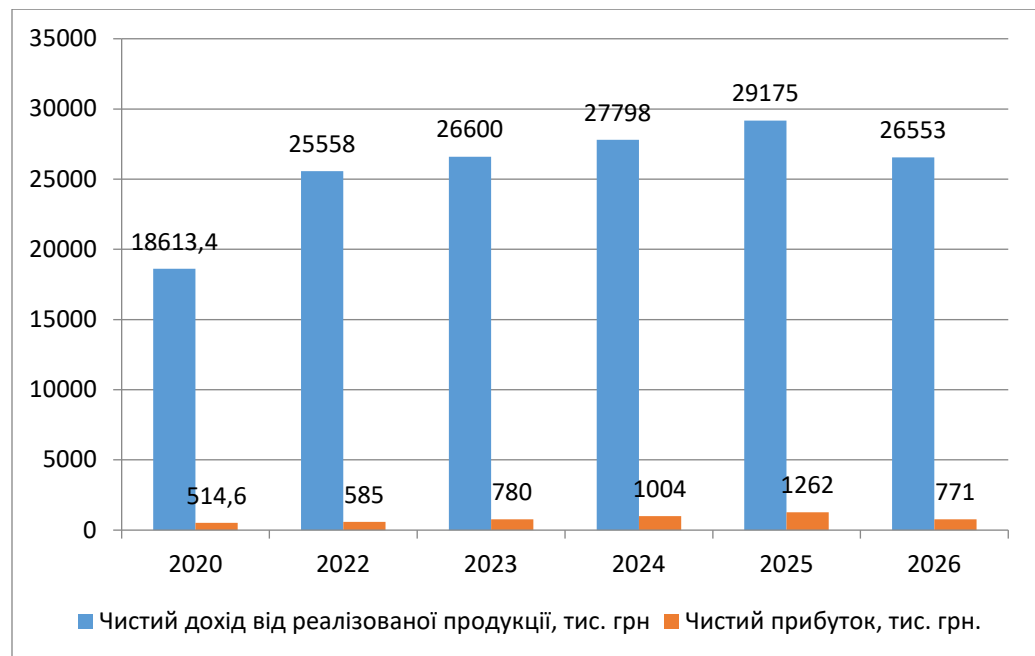

Рис.3.5. Динаміка фінансових результатів ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»
внаслідок реалізації інвестиційних заходів

Проект придбання обладнання загальною вартістю 10350 тис.грн. дозволить також підвищити показник продуктивності праці. Динаміка прогнозного показника продуктивності праці ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» внаслідок реалізації інвестиційних заходів приведена на рис.3.6.

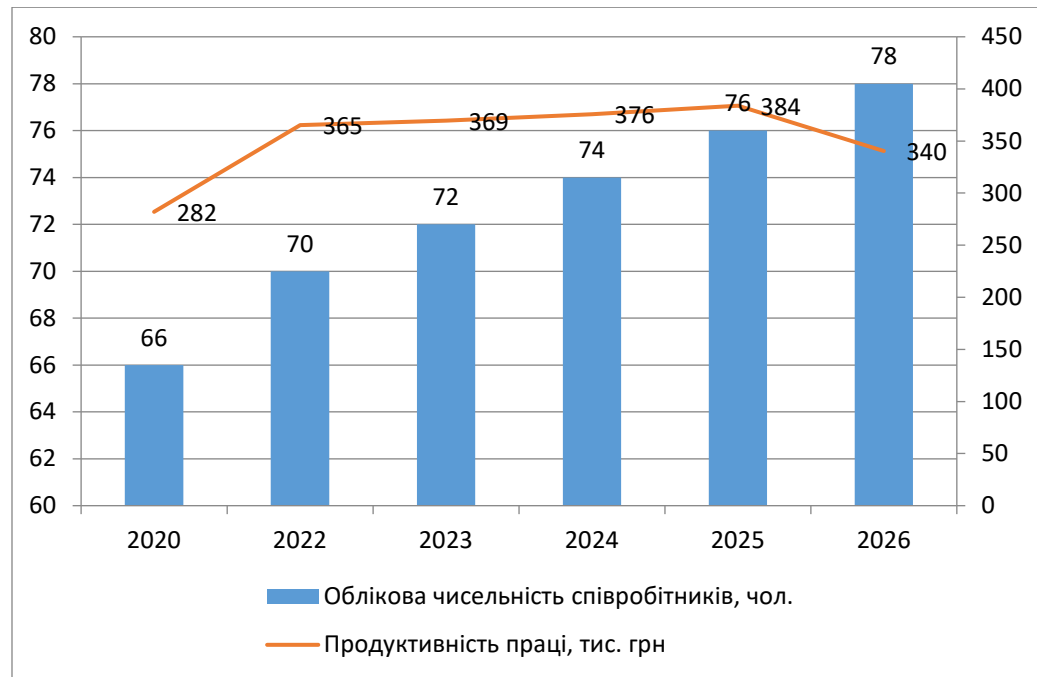

Рис.3.6. Динаміка прогнозного показника продуктивності праці ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» внаслідок реалізації інвестиційних заходів

Отже, проект є вигідним не лише з точки зору інвестиційної привабливості, а й чинить позитивний вплив на фінансово-економічні показники діяльності компанії в цілому, а отже рекомендується до впровадження.

На основі дослідження, проведеного в цьому розділі, слід зробити висновки. Слід відмітити, що наразі підприємству бракує власних коштів для реалізації проектів інвестиційного розвитку, тому компанія змушена користуватись позиковими коштами. Можливі два варіанти ресурсного забезпечення інвестиційного розвитку підприємства із використанням позикових коштів – кредитні кошти та лізингові угоди.

ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» щороку планує нарощування обсягів виробництва високоякісних металевих конструкцій та деталей. В 2020 році чистий дохід від реалізованої продукції склав 18613,40 тис. грн., що більше показника 2019 року на 48%. На 2022 рік підприємством планується отримання чистого доходу не менше 25 000 тис.грн. Для реалізації безперервного

виробничого процесу, доцільним є придбання додаткового технологічного устаткування.

Отже, вартість обладнання, яке планує придбати підприємство для інвестиційного розвитку, становить 10350 тис.грн. (екв. 350 тис.дол). Оскільки підприємством в 2020 році був отриманий прибуток розміром 514,6 тис.грн., то фінансування даного обладнання власними коштами підприємства не є можливим.

Проведені розрахунки свідчать про наступне: укладання кредитної угоди є більш вигідним варіантом для компанії ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД». Проект придбання обладнання є вигідним не лише з точки зору інвестиційної привабливості, а й чинить позитивний вплив на фінансово-економічні показники діяльності компанії в цілому, а отже рекомендується до впровадження.

ВИСНОВКИ

На основі дослідження, проведеного в дипломній роботі, слід зробити наступні висновки. В першому розділі були вивчені теоретичні основи інвестиційної діяльності підприємства.

Інвестиції як економічна категорія відображають відносини, пов'язані з довгостроковим авансуванням майнових, грошових й інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької діяльності, в їхні основні та оборотні активи, а також у науково-технічний розвиток, якісне вдосконалення матеріально-технічної бази та опанування випуску нових видів продукції від моменту авансування до реального відшкодування і отримання прибутку або соціального ефекту.

Інвестиційна діяльність у широкому розумінні – це діяльність, яка пов'язана із вкладенням коштів в об'єкти інвестування задля отримання позитивних результатів (дохід або ефект); інвестиційна діяльність у вузькому розумінні – це процес перетворення інвестиційних ресурсів у вкладення; в цілому інвестиційна діяльність – це сукупність процесу вкладення інвестиційних ресурсів і процесу отримання позитивних результатів у майбутньому.

Оцінка ефективності інвестиційної діяльності здійснюються безпосередньо за цілим рядом показників і методик, розроблених як вітчизняними та зарубіжними вченими, так і міністерствами центральними банками. Тому нині є досить велике різноманіття методик визначення ефективності інвестиційної діяльності. Усі методики оцінки ефективності інвестиційної діяльності, що сьогодні використовуються у вітчизняній та світовій практиці умовно можна поділити на такі великі групи: експертні методики; статистичні методики; комбіновані методики.

Другий розділ присвячений дослідженню інвестиційної діяльності ТОВ «Метал Інвест ЛТД». ТОВ «Метал Інвест ЛТД» – це підприємство, створене

в 2015 році, основним видом діяльності якого є виробництво високоякісних металевих конструкцій і деталей. Управління інвестиційною діяльністю є підсистемою системи управління ТОВ «Метал Інвест ЛТД», основною метою якого є створення передумов для підвищення ефективності здійснюваних на підприємстві інвестиційних процесів і діяльності підприємства в цілому.

Суб'єкти управління інвестиційною діяльністю ТОВ «Метал Інвест ЛТД» – керівник підприємства, керівник виробничого відділу, бухгалтер.

Процеси управління інвестиційною діяльністю в ТОВ «Метал Інвест ЛТД» виконуються не в повній мірі, зокрема не проводиться оцінка інвестиційної привабливості підприємства та оцінка формування інвестиційного портфеля. За ці процеси, як правило, відповідає фінансовий директор, але в структурі підприємства відсутній фінансово-економічний відділ. Об'єктами управління інвестиційною діяльністю на підприємстві є реальні інвестиції: реальні – інвестиції в обладнання; інтелектуальні – інвестиції в знання персоналу та підвищення його кваліфікації, тобто в людський капітал.

Проведений аналіз обсягу і напрямів інвестиційної діяльності підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» дозволив з'ясувати наступне. Відбулось збільшення обсягів інвестування за всіма об'єктами інвестування, зокрема обсяги інвестування в людський капітал зросли в 2020 році порівняно із 2018 роком на 13,10 тис.грн. або на 30%, при цьому витрати на навчання персоналу склали в 2020 році 43,20 тис.грн, що вище показника 2018 року на 9,1 тис.грн. або на 27%.

Максимальна частка в структурі інвестиційних ресурсів припадає на інвестування в обладнання та програмне забезпечення – 91-92% протягом 2018-2020 рр. На інвестування в людський капітал було направлено 8-9% загальної вартості інвестиційних ресурсів. Найбільша частка інвестиційних витрат покривається позиковими коштами.

В третьому розділі впроваджені напрямки підвищення ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства. Слід відмітити, що наразі

підприємству бракує власних коштів для реалізації проектів інвестиційного розвитку, тому компанія змушена користуватись позиковими коштами. Можливі два варіанти ресурсного забезпечення інвестиційного розвитку підприємства із використанням позикових коштів – кредитні кошти та лізингові угоди. ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» щороку планує нарощування обсягів виробництва високоякісних металевих конструкцій та деталей. В 2020 році чистий дохід від реалізованої продукції склав 18613,40 тис. грн., що більше показника 2019 року на 48%. На 2022 рік підприємством планується отримання чистого доходу не менше 25 000 тис.грн. Для реалізації безперебійного виробничого процесу, доцільним є придбання додаткового технологічного устаткування.

Отже, вартість обладнання, яке планує придбати підприємство для інвестиційного розвитку, становить 10350 тис.грн. (екв. 350 тис.дол). Оскільки підприємством в 2020 році був отриманий прибуток розміром 514,6 тис.грн., то фінансування даного обладнання власними коштами підприємства не є можливим.

Проведені розрахунки свідчать про наступне: укладання кредитної угоди є більш вигідним варіантом для компанії ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД». Проект придбання обладнання є вигідним не лише з точки зору інвестиційної привабливості, а й чинить позитивний вплив на фінансово-економічні показники діяльності компанії в цілому, а отже рекомендується до впровадження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Банківські операції: підруч. /А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін.; За ред. д. е. н., проф. А. М. Мороза. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: КНЕУ, 2002. – 476 с.
2. Безродна С. М. Інвестування: компендіум. С. М. Безродна, Н. В. Миськова. Чернівці, 2013. – 200 с.
3. Бобровська О. Ю. Б72 Публічне управління інвестиціями в умовах ринкових трансформацій : навч. посіб. О. Ю. Бобровська, Т. О. Савостенко, А. Б. Кондрашихін. 2-ге вид., допов. – Дніпро : ГРАНІ, 2018. 238 с.
4. Братішко Ю. С. Оцінка інноваційного розвитку фармацевтичних компаній. Ю. С. Братішко, О. В. Посилкіна, Г. В. Кубасова. Молодий вчений. 2018. № 9(2). С. 306-309.
5. Гавука І. Прикладна апробація універсального способу оцінювання ефекту, отриманого внаслідок реалізації інвестиційних проектів, на будь-який рік їхнього життєвого циклу. І. Гавука. Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія : Економіка АПК. 2019. № 26. С. 72-7
6. Бульбах Н. В. Форми державного регулювання інвестиційної діяльності. Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2005. – № 1. – С. 41–45.
7. Гітман Л. Дж. Основи інвестування: пер. с англ. / Л.Дж. Гітман, М.Д. Джонк. М.: Дело, 1999. – 1008 с.
8. Даниленко А. І. Інвестиційні проекти та їхня роль у розвитку економіки України. А. І. Даниленко. Фінанси України. 2019. № 6. С. 7-22.
9. Данилюк-Черних І. М. Порівняльний аналіз джерел фінансування інвестиційних проектів. І. М. Данилюк-Черних, Р. І. Лазорко. Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти

- і газу. Серія : Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості. 2020. № 1. С. 18-26
10. Дацун В. В. Інформаційні технології в управлінні інвестиційними проектами. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2016. № 5(2). С. 30-32.
11. Демчук Н. І. Проектування та моделювання інвестиційної діяльності промислових підприємств. Приазовський економічний вісник. 2017. Вип. 1. С. 43-47
12. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: Навч. посіб. 2-е вид. К.: Каравела, 2008. 432с
13. Економічний енциклопедичний словник: у 2-х т. [за ред. С.В. Мочерного]. Львів: Світ, 2005. Т.1 616 с., Т.2 568 с.
14. Іваненко О. В. Використання міжнародних стандартів в управлінні інвестиційними підприємницькими проектами. Економіка. Фінанси. Право. 2017. № 12(4). С. 4-7
15. Іщенко І. С. Ризики інвестиційних проектів. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. 2018. № 5. С. 91-98.
16. Кабалюк А. І., Григорців М. В. Управління інвестиційною діяльністю підприємств. Формування ринкових відносин в Україні. 2016. № 6. С. 40–42.
17. Канська А. А. Етапи здійснення інвестиційного проекту підприємства. А. А. Канська. Економіка. Фінанси. Право. 2018. № 5(4). С. 39-41
18. Качур Р. П. Державне регулювання інвестиційної діяльності в трансформаційній економіці України : дис. канд. ек. наук : 08.00.03 / Качур Роман Павлович – Львів, 2015. – 237 с.

- 19.Кирилова Л. О. Задача оптимального управління пакетами інвестиційних проектів. Л. О. Кирилова, І. В. Мамонтова. Економіка: реалії часу. 2015. № 4. С. 77-81.
- 20.Кириченко О. С. Перспективи впровадження механізму венчурного фінансування інноваційної діяльності та інноваційно-інвестиційних проектів. О. С. Кириченко. Вчені записки університету "КРОК". Серія : Економіка. 2020. Вип. 2. С. 52-59.
- 21.Ковальчук В. А. Сутність поняття «національний інвестиційний проект». В. А. Ковальчук. Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти: матеріали Міжнар. наук.- практ. конф. молодих учених та студентів. Х.: НТМТ. 2015. С. 193–197.
- 22.Кондратенко Н. О. Особливості управління реалізацією інвестиційних проектів на підприємстві. Н. О. Кондратенко, М. В. Волкова. Бізнес Інформ. 2019. № 6. С. 176-181
- 23.Крилов Д. В. Інвестиційні ризики в процесі розвитку організаційно-економічного механізму реалізації інвестиційних проектів на промислових підприємствах. Д. В. Крилов. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. 2015. Вип. 11(3). С. 67-70.
- 24.Курочка К. М. Основи управління проектами на торговельному підприємстві. К. М. Курочка, С. К. Золотарьов. Молодий вчений. 2016. № 12. С. 776-780.
- 25.Кучменко В. О. Оцінка інвестиційного проекту. В. О. Кучменко, І. Ю. Рудзей. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2017. № 2(2). С. 118-121
- 26.Лисиця Л. В. Класифікація інвестиційних проектів як теоретичне підґрунтя процесу інвестування. Л. В. Лисиця. Управління розвитком. 2013. № 16. С. 126–128.

- 27.Лисиця Л. В. Інвестиційний проект як економічна категорія. Л. В. Лисиця. Управління розвитком. 2014. № 2. С. 108–110.
- 28.Мамотенко Д. Ю. Оцінка ефективності інвестиційних проектів. Д. Ю. Мамотенко. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2012. № 628. С. 209–216.
- 29.Маслак, О. І. Оцінювання інвестиційного розвитку машинобудівних підприємств: комплексний підхід. О. І. Маслак, П. І. Сокурченко, О. М. Збиранник. Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол. : В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2016. Том 23. № 2. С. 102-107.
- 30.Махмудов Х. З. Інвестиційний проект як форма інвестиційного потенціалу підприємства. Х. З. Махмудов, І. І. Петренко. Економіка і регіон, 2011. № 2. – С. 132–136.
- 31.МСБО 28. Інвестиції в асоційовані підприємства. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_046#Text
- 32.Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом. А. А. Пересада. К. : Лібра, 2002. С. 30–32.
- 33.Пересада А.А. Інвестиційний аналіз: підручник. А.А. Пересада, Т.В. Майорова, С.В. Онікієнко, Ю.М. Коваленко, С.В. Урванцева. Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». 2-ге вид., переробл. та доповн. К., 2008. 544 с.
- 34.Пілявоз Т. М. Методологічні підходи щодо оцінювання інноваційного розвитку підприємства. Ефективна економіка № 4, 2012 URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1085>
- 35.Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Інфодиск «Законодавство України»

- 36.Поляк О. П. Економічний механізм управління ризиками інвестиційних проектів у житловому будівництві. О. П. Поляк. Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин. 2020. Вип. 44. С. 40–47.
- 37.Пономаренко В. С. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи : монографія. В. С. Пономаренко, О. М. Тридід, М. О. Кизим. Х. : Вид. Дім «ІНЖЕК», 2003. 328 с.
- 38.Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560–ХІІ [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/1560-12>.
- 39.Рудейчук С. Сутність поняття інвестицій та їх класифікація: обліково-економічні аспекти. С. Рудейчук. Економічний аналіз. 2013. Т. 12(2). С. 151-154.
- 40.Русин Р. С. Інвестиційні проекти: сутність та класифікація. Р. С. Русин. Економічний вісник університету. 2016. Вип. 31(1). С. 177-183.
- 41.Семенов А. Г. Моделювання інвестиційної діяльності підприємств. Держава та регіони. Серія Економіка та підприємництво. 2016. № 6. С. 89–95.
- 42.Семенова Т. В. Обґрунтування доцільності впровадження інвестиційних проектів в умовах невизначеності. Т. В. Семенова, О. А. Беженова. Причорноморські економічні студії. 2019. Вип. 47(1). С. 172-176
- 43.Скрипник Г.О. Інвестування [Текст] : навчальний посібник. Г. О. Скрипник, В. Л. Гераймович ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ : Компринт, 2015. 307 с.
- 44.Соколюк К.Ю. Інвестиційний проект як засіб реалізації інвестиційних ресурсів. К.Ю. Соколюк. Збірник наукових праць ВНАУ. Серія: Економічні науки. № 2(77). 2013. С. 82-91.

45. Стецюк П. А. Методичні особливості аналізу альтернативних інвестиційних проєктів. П. А. Стецюк, Д. О. Корсаков. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2019. № 4. С. 14-21.
46. Татаренко Н. О. Теорії інвестицій : навч. посіб. Н. О. Татаренко, А. М. Поручник. К. : КНЕУ, 2000. 160 с.
47. Тесля С. М. Прямі іноземні інвестиції як економічна категорія, їх суть та класифікація. С. М. Тесля. Науковий вісник НЛТУ України. 2009. Вип. 19.3. С. 131-139.
48. Тищенко В. В. Краудфандінг як фінансовий інструмент реалізації інвестиційних проєктів. В. В. Тищенко. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління. 2019. Т. 30(69), № 4(2). С. 130-138.
49. Ткачук І. І. Сучасні підходи до визначення сутності понять "інвестиції" та "інвестиційний проєкт". І. І. Ткачук, М. В. Лядська. Молодий вчений. 2017. №10. С. 1067-1070.
50. Трусова Н. В. Концепція ризику інвестиційного бізнес-проєкту. Н. В. Трусова, В. О. Терновський, О. І. Зайцева, А. В. Бериславська. Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). 2018. № 3. С. 165-173.
51. Тугай О. А. Вдосконалення проєкту на основі підвищення ефективності інвестиційної діяльності. О. А. Тугай. Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин. 2019. Вип. 39 (2). С. 150-154.
52. Тяжкороб І. В. Методичні підходи до оцінювання ефективності інвестиційних проєктів регіональних програм житлового будівництва. І. В. Тяжкороб. Фінансовий простір. 2017. № 4. С. 107-112

- 53.Череп А. В. Інвестиційна діяльність в Україні: стан та шляхи її активізації / А. В. Череп, Г. І. Рурка. // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво: науково-виробничий журнал. – 2011. – № 3. – С. 48–52.
- 54.Черваньов Д. М., Нейкова Л. І. Управлінські складові здійснення інвестиційної діяльності на підприємствах України. Формування ринкових відносин в Україні. 2008. № 11. С. 85–87.
- 55.Чорна М. В. Формування ефективної інвестиційної політики підприємства : монографія / М. В. Чорна, С. В. Глухова. – Х. : ФО-П Шейніна О.В., 2010. – 210 с.
- 56.Федоряк Р. А. Підходи до розробки проекту інвестиційної діяльності підприємства. Р. А. Федоряк, А. М. Крат. Ефективна економіка. 2019. № 11.
- 57.Фісанов В. П. Управління проектами в умовах змін та ризиків: проблеми ефективності. В. П. Фісанов. Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент. 2016. Вип. 3-4. С. 52-66.
- 58.Федько О. І. Управління проектами з врахуванням принципів стійкого розвитку. О. І. Федько. Молодий вчений. 2016. № 12. С. 915-919.
- 59.Шевчук А.М. Основні методи оцінки ефективності інвестиційних проектів на підприємствах у сучасних умовах господарювання. А.М. Шевчук. Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку: Зб. наук. пр. Донецьк: ІЕП НАНУ, 2009. С. 354-365
- 60.Штапаук С. С. Відстрочений вибір інвестиційного проекту в стадії впровадження. С. С. Штапаук. Управління проектами та розвиток виробництва. 2018. № 3. С. 64-78.
- 61.Шумпетер Й. Теорія економічного розвитку: дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу. Й. Шумпетер; пер. з англ. В. Старка. Київ: ВД "Києво-Могилянська академія", 2011. 242 с
- 62.Ястребова О. В. Концептуальні підходи до визначення сутності інвестиційного проекту та його життєвого циклу. О. В. Ястребова.

- Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності.
2015. Вип. 2(3). С. 150–155.
63. Dunning, J.H. *Multinational Enterprises and Global Economy*. Dunning, J.H. Reading: Addison Wesley Publishing Company. Chapter 3.
64. Hsu W. H., A. Mamun, L. C. Rose. Lead bank quality and adverse rating announcements. *Studies in Economics and Finance*. 2010. № 4. Vol. 27. P. 340–357.
65. Hurjui, M.C. Investment projects: general presentation, definition, classification, characteristics the stages. *The Annals of The «Ștefan cel Mare» University Suceava*. No. 8, 2008. P. 92–98
66. Hymer, Stephen H. *The International Operations of National Firms: A Study of Direct Foreign Investment* / Hymer, Stephen H. (MIT Press)., 1976. 253 p.
67. Офіційний сайт МВФ. URL: <http://www.imf.org>
68. Офіційний сайт Fortune 500. URL: <https://fortune.com/fortune500/>

ISSN 2708-1257

**Учасники
конференції**

Abramova Alla	Макаров П.Д.
Deák József	Манцулич Д.Л.
Dzyakov D.G.	Машкара-Чокнадій В.В.
Hong Ming	Мельников В.
Kunyskyi Myhailo	Мельникова Н.І.
Kunyskyi Sergiy	Мендель А.О.
Michuta Olga	Мохова Е.В.
Minaeva Natalia	Невальоний В.С.
Sallai János	Овсієнко А.С.
Ізмайлова Н.В.	Олійник А.В.
Андросова В.Р.	Павлик Б.В.
Арамян А.С.	Пелих Н.Л.
Бабенко Л.В.	Печеряга С.В.
Базюк Л.В.	Пилипенко Е.В.
Березненко С.М.	Поддубная О.В.
Брицька М.А.	Поддубный О.А.
Василенко А.О.	Поліщук Т.І.
Галіпчак Х. Ю.	Посохов І.М.
Гвелесіані А.Г.	Превисокова Н.В.
Годя І.М.	Сербова О.В.
Гончарова О.В.	Серый А.И.
Градусова М.О.	Скляренко М.А.
Дабіжа А.І.	Соболь Д.О.
Дроздовський Я.П.	Сум На
Дьомін Д.Р.	Тимченко Р.В.
Жмаченко А.І.	Тирлак К.О.
Капшутарь М.А.	Товстокоренко О.Ю.
Касян А.Ю.	Тешева Л.В.
Каштан О.В.	Федоренко О.В.
Клец К.І.	Філіпович А.Ю.
Ковалева І.В.	Чебан Т.М.
Коженевская Е.Ю.	Чернов Я.І.
Козиньць О.В.	Чібісов О.Д.
Красновська О.В.	Шаховська Н.Б.
Красножон А.С.	Шацька З.Я.
Крижанівська М.С.	Шевчук О.А.
Кураксіна В.Є.	Штучний В.Г.
Литовська О.В.	Яковець В.І.
Магльований В.	Ященко К.О.
Макаренко В.О.	

OpenSciLab.org
Наукова платформа
Open Science Laboratory

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
І АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
НАУКИ, ОСВІТИ ТА ВИРОБНИЦТВА:
МІЖГАЛУЗЕВІ ДИСПУТИ

Матеріали
XXIII Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(м. Київ, 10 грудня 2021 р.)

КИЇВ 2021

ЗМІСТ

* зміст інтерактивний

(натиснення на назву призводить до переходу на відповідну сторінку)

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Бабенко Л.В., Красножон А.С. СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ЗА БАНКІВСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТА ПРОВЕДЕННЯМ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ КЛІЄНТІВ.....	9
Гвелесіані А.Г. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ВІДНОВЛЕННЯ ЖИТЛОВОГО ФОНДУ В УКРАЇНІ.....	16
Годя І.М. СТАТИСТИКА В ТУРИЗМІ.....	21
Дабіжа А.І., Тешева Л.В. ОРГАНІЗАЦІОННА СТРУКТУРА ЯК ЧИННИК ВПРОВАДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ОПЕРАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ КОМПАНІЇ.....	24
Дроздовський Я.П., Жмаченко А.І. Перейти на сторінку 24 ОЦІНКА РОЛІ ІННОВАЦІЙ ТА ІНВЕСТИЦІЙ У СФЕРІ ПРАЦІ В СИСТЕМІ ФАКТОРІВ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ.....	28
Крижанівська М.С. УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	39
Макаренко В.О., Чернов Я.І. УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТРАТЕГІЄЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КРИЗИ.....	43
Макаров П.Д., Ізмайлова Н.В. ІНВЕСТУВАННЯ В ЕКОЛОГІЧНІ ПРОЕКТИ ПРАТ "АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ".....	51
Манцулич Д.Л., Машкара-Чокнадій В.В. ПРИХОВАНИЙ МАРКЕТИНГ ЯК СУЧАСНИЙ СПОСІБ ПРОСУВАННЯ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ (ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД).....	59
Олійник А.В., Андросова В.Р. ОЦІНКА ОПЕРАЦІЙНОГО РИЗИКУ БАНКУ ЗА ВИМОГАМИ БАЗЕЛЬСЬКОГО КОМІТЕТУ.....	64

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Крижанівська Марія Сергіївна

У сучасних економічних умовах, які постійно ускладнюються, успішна діяльність будь-якого підприємства практично неможлива без активної інвестиційної діяльності. Отримані інвестиції позитивно впливають на розвиток підприємства і дають йому можливість вирішувати завдання по розширенню власної господарської діяльності за рахунок зростання його фінансових і матеріальних ресурсів. Тобто інвестиційна діяльність дає можливість підприємству посилити власну конкурентоспроможність як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. Адже інвестиції в сучасних динамічних економічних умовах є однією з ключових умов економічного росту підприємства, враховуючи підвищення конкурентного тиску та швидкість технологічних змін.

Українські підприємства нині працюють в умовах, які характеризуються високим рівнем невизначеності та ризику, тому обґрунтований вибір суб'єктом господарської діяльності об'єкта інвестиційної діяльності має важливе значення. Складний характер розвитку інвестиційної діяльності українських підприємств формує потребу щодо залучення інвестицій, які дозволяють їм отримати додаткові переваги перед підприємствами-конкурентами, наприклад такі як підтримання платіжного балансу, впровадження інноваційних технологій, можливість переходу від ресурсної економіки до інноваційної, підвищення експортного потенціалу та проведення імпортозаміщення, досягнення позитивного соціально-економічного ефекту. Отримання необхідних інвестиційних ресурсів та їх ефективний розподіл і використання позитивно вплине на розвиток українських підприємств.

Під інвестиційною діяльністю прийнято розуміти сукупність практичних дій юридичних осіб, держави та громадян щодо реалізації інвестицій [5, с. 49].

Відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, поняття «інвестиційна діяльність» визначається ширше, а саме як діяльність, пов'язана з придбанням і реалізацією необоротних активів, а також зі здійсненням фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів.

Н. Бульбах пропонує розглядати інвестиційну діяльність як процес взаємодії тих, хто пропонує гроші (хто має тимчасово вільні гроші), із тими, хто пред'являє попит (хто має потребу), у рамках якого і приймаються інвестиційні рішення. Обидві сторони є або безпосередньо, або на фондових чи фінансових ринках [1, с. 42].

Основною метою інвестиційної діяльності підприємства є використання найбільш ефективних напрямів реалізації інвестиційної стратегії на окремих стадіях життєвого циклу та формування перспективної організаційної структури та інвестиційної культури. В успішності реалізації інвестиційної діяльності важливе місце посідає аналіз інвестиційної політики підприємства. На основі аналізу виробляється стратегія і тактика розвитку інвестиційної діяльності підприємства, обґрунтовуються плани та управлінські рішення в цій сфері, виявляються основні резерви підвищення ефективності інвестицій, проводиться контроль за їхнім виконанням, оцінюються результати інвестиційних проектів у цілому та за окремими їх видами.

Під час організації управління інвестиційною діяльністю потрібно звернути увагу на те, що інвестиційна діяльність є економічною категорією та відображає реалізацію найбільш ефективних форм вкладення капіталу. Інвестиційна діяльність направлена на збільшення економічного потенціалу підприємства та є ключовою формою реалізації його економічних інтересів. Зважаючи на це, можна визначити її особливості:

- є формою реалізації економічної стратегії підприємства та направлена на забезпечення зростання і вдосконалення його господарської діяльності;

– обсяги інвестиційної діяльності підприємства в основному визначають темпи його економічного зростання [2, с. 171].

Під час управління інвестиційною діяльністю підприємства необхідне її розуміння як важливого виду фінансово-господарської діяльності, який є процесом вибору, обґрунтування та залучення інвестиційних ресурсів задля реалізації інвестиційної політики підприємства, направленої на збільшення його доходів, підвищенню добробуту власників майна та членів трудового колективу, та сприяє зростанню економічного потенціалу підприємства, його конкурентоспроможності [2, с. 171].

У ході управління інвестиційною діяльністю підприємства важливого значення набуває класифікація інвестицій, яка дає можливість цілеспрямовано впливати на об'єкт управління та здійснювати оптимальний вибір управлінських інструментів відповідно до виділених у ньому ознак. Поділ інвестицій на окремі класифікаційні групи дає змогу управлінцям наперед визначити приблизний обсяг передінвестиційних досліджень і правильно сформулювати цільові настанови, що необхідні для ранжування численних альтернативних проектів за ступенем їхньої значущості в процесі складання інвестиційного бюджету на середньострокову та довгострокову перспективу.

Важливою класифікаційною ознакою є ступінь ризику інвестування [4, с. 98]. Тут виділяють агресивні, помірні та консервативні ризики. Важливим аспектом в управлінні інвестиційної діяльності підприємства є система управління ризиками [3]. Інвестиційна діяльність може здійснюватися за рахунок: власних фінансових ресурсів інвестора, інакше – реінвестування (прибуток, грошові надходження і заощадження громадян, юридичних осіб тощо); позикових фінансових коштів інвестора (облігаційні позики, банківські та бюджетні кредити); залучених фінансових коштів інвестора (кошти, одержані від продажу акцій, пайові та інші внески громадян і юридичних осіб), бюджетних інвестиційних асигнувань, безоплатних і благодійних внесків.

Таким чином, інвестиційна діяльність є видом господарської діяльності підприємства, пов'язаний із витратами певних ресурсів (землі, грошей, людського капіталу). Підприємство, залучаючи капітал, має більш високий економічний потенціал розвитку, проте через це і в більшій мірі піддається ризикам. Тому ключовим завданням системи управління інвестиційною діяльністю є оптимізація структури джерел формування інвестиційних ресурсів. Використання інвестиційних ресурсів, оптимізація їхньої структури є відправною точкою в процесі управління інвестиційною діяльністю підприємства. Здійснюючи інвестиційну діяльність підприємство не лише залучає інвестиційні ресурси, а й вирішує завдання з їхнього розміщення.

Список літератури

1. Бульбах Н. В. Форми державного регулювання інвестиційної діяльності. *Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво*. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2005. № 1. С. 41–45.
2. Бушовська Л.Б. Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 11. С. 170–176.
3. Степанова А.А. Стратегія диверсифікації ризиків інвестиційної діяльності суб'єкта господарювання в Україні. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2014. № 161. С.52-55. <http://dx.doi.org/10.17721/1728-2667.2014/161-8/13>
4. Татаренко Н. О., Поручник А. М. Теорії інвестицій : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2000. 160 с.
5. Череп А. В., Рурка Г. І. Інвестиційна діяльність в Україні: стан та шляхи її активізації. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво: науково-виробничий журнал*. 2011. № 3. С. 48–52.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-10>

УДК 336.5

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

CONCEPTUAL PRINCIPLES OF MANAGEMENT OF INVESTMENT ACTIVITY OF THE ENTERPRISE

Крижанівська Марія Сергіївна

студентка,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0569-9792>

Степанова Алла Адамівна

кандидат економічних наук, доцент,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1711-7948>

Kryzhanivska Mariia, Stepanova Alla

Taras Shevchenko National University of Kyiv

Стаття присвячена дослідженню теоретичних основ управління інвестиційною діяльністю підприємства. Оскільки в сучасних умовах спостерігається підвищення рівня конкуренції як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках, саме інвестиції стають важливою умовою економічного зростання підприємства. Проаналізовано основні підходи до визначення сутності інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства. За допомогою використання інвестицій підприємства отримують можливість здобути лідерські позиції на ринку. Проте досягнення цієї мети можливе тільки за умови формування чіткої, досконалої та адаптивної системи управління інвестиційним розвитком. Наведено класифікацію інвестицій за їх основними ознаками. Розглянуто основні етапи проведення аналізу інвестиційної діяльності, а також визначено внутрішні та зовнішні джерела інвестиційних ресурсів.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, класифікація, джерела фінансування, інвестиційне забезпечення.

The article is devoted to the study of the theoretical foundations of investment management of the enterprise. As in modern conditions there is an increase in competition in both domestic and international markets, it is investment that becomes an important condition for economic growth of the enterprise. The main approaches to determining the nature of investment and investment activities of the enterprise are analyzed. Through the use of investment companies gain the opportunity to gain leadership in the market. However, achieving this goal is possible only if a clear, perfect and adaptive investment development management system is formed. The classification of investments according to their main features is given: by subjects of investment, by objects of investment, by direction of investment, by degree of risk. It is determined that the main purpose of investment activity of the enterprise is to use the most effective directions of investment strategy implementation at certain stages of the life cycle and formation of perspective organizational structure and investment culture. The main stages of the analysis of investment activity are considered: setting goals and objectives of investment activities, development of a system of indicators, collection of input information and its analysis, assessment of the impact of factors on changes in investment activities, search for unused reserves to improve its efficiency, preparation of conclusions and recommendations. As well as internal and external sources of investment resources are identified. Domestic investment resources are the part of the company's capital that is in its own funds and can be used to finance investment activities. The most important of the company's internal investment resources is its profit, including its share remaining after payment of all taxes and other payments – net income. External investment resources – is part of the company's capital, which it attracts from external sources to finance its own investment activities. Among the external sources of financing of investment support of the enterprise the most common are long-term bank loans, and among them – investment loans – debt relations between enterprises and banking institutions, on the principles of return, maturity, payment, security, intended use.

Keywords: investments, investment activity, classification, sources of financing, investment provision.

Постановка проблеми. Сьогодні для створення нових та підвищення наявних конкурентних переваг суб'єкти господарської діяльності мають орієнтуватися на інвестиційний вектор розвитку. В умовах, які постійно ускладнюються, успішна діяльність кожного підприємства практично неможлива без активної інвестиційної діяльності. Отримані інвестиції позитивно впливають на розвиток підприємства і дають йому можливість вирішувати завдання з розширення власної господарської діяльності шляхом зростання його фінансових та матеріальних ресурсів. Тобто інвестиційна діяльність дає можливість підприємству посилити власну конкурентоспроможність як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. Адже інвестиції в сучасних динамічних економічних умовах є однією з ключових умов економічного зростання підприємства, враховуючи підвищення конкурентного тиску та швидкість технологічних змін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню особливостей управління інвестиційною діяльністю підприємства присвячені праці таких вчених: С. Брю, Л. Гітман, М. Джонка, Б. Карлоф, К. Макконелл, А. М. Мороз, Д. Норткотт, В. С. Пономаренко та ін. Значний внесок в економічну теорію з питань управління інвестиційною діяльністю підприємств зробили такі науковці, як-от Н. В. Бульбах, Т. Лейберт, І. Г. Рурка, А. В. Череп, М. Чорна та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Не дивлячись на значну кількість досліджень у межах означеної проблеми, сьогодні потребують уточнення питання удосконалення теоретичних основ механізму управління інвестиційною діяльністю.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є теоретичне обґрунтування концептуальних засад управління інвестиційною діяльністю підприємства. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання: визначити теоретичні основи інвестицій, інвестиційної діяльності та управління інвестиційною діяльністю; здійснити класифікацію інвестицій; проаналізувати основні джерела фінансування інвестиційної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Українські підприємства нині працюють в умовах, які характеризуються високим рівнем невизначеності та ризику, тому обґрунтований вибір суб'єктом господарської діяльності об'єкта інвестиційної діяльності має важливе значення. Складний характер розвитку інвес-

тиційної діяльності українських підприємств формує потребу щодо залучення інвестицій, які дозволяють їм отримати додаткові переваги перед підприємствами-конкурентами, наприклад такі як підтримання платіжного балансу, впровадження інноваційних технологій, можливість переходу від ресурсної економіки до інноваційної, підвищення експортного потенціалу та проведення імпортозаміщення, досягнення позитивного соціально-економічного ефекту. Отримання необхідних інвестиційних ресурсів та їх ефективний розподіл і використання позитивно вплине на розвиток українських підприємств.

Сьогодні існують різні визначення поняття «інвестиції», які відображають множинність підходів до розуміння економічної сутності інвестицій. Термін «інвестиції» походить від латинського «investire», що означає «облачати», «вкладати», англійське «investments» означає «капітальні вкладення».

У табл. 1 представлені підходи до визначення сутності інвестицій.

Як бачимо, багато вітчизняних та зарубіжних науковців часто ототожнюють термін «інвестиції» із довгостроковим вкладенням капіталу. Поняття «інвестиції» у західній економічній літературі, як правило, трактується досить вузько та суперечливо.

Натомість під інвестиційною діяльністю розуміють сукупність практичних дій суб'єктів господарської діяльності, держави та фізичних осіб стосовно реалізації інвестицій [15, с. 49]. Відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, поняття «інвестиційна діяльність» визначається ширше, а саме як діяльність, пов'язана з придбанням і реалізацією необоротних активів, а також зі здійсненням фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів.

Н. Бульбах пропонує розглядати інвестиційну діяльність як процес взаємодії тих, хто пропонує гроші (хто має тимчасово вільні гроші), із тими, хто пред'являє попит (хто має потребу), у рамках якого і приймаються інвестиційні рішення. Обидві сторони трапляються або безпосередньо, або на фондових чи фінансових ринках [3, с. 42].

У табл. 2 наведені підходи до визначення поняття інвестиційної діяльності.

Таким чином, інвестиційну діяльність підприємства можна представити наступним чином:

– у широкому розумінні – це діяльність, пов'язана із вкладенням коштів в об'єкти інвестування задля отримання позитивних результатів (доходу чи певного ефекту);

Таблиця 1

Зміст визначення економічної сутності інвестицій

Автор	Визначення
А. М. Мороз [2]	сукупність витрат, які реалізуються у формі довгострокових вкладень капіталу в різні галузі економіки задля отримання підприємницького доходу, прибутку, відсотка
В. С. Пономаренко [13]	довгострокові вкладення капіталу (грошей) у підприємницьку діяльність задля отримання певного доходу (прибутку)
Д. Норткотт [12]	довгострокове вкладення капіталу в якесь діло, підприємство
Б. Карлоф [7]	реалізація будь-яких економічних проектів сьогодні з метою одержати доходи в майбутньому
К. Макконелл, С. Брю [10]	витрати на виробництво та нагромадження засобів виробництва та збільшення матеріальних запасів
Л. Гітман, М. Джонка [5]	спосіб розміщення капіталу, який повинен забезпечити його заощадження чи зростання

Таблиця 2

Підходи до визначення економічної сутності інвестиційної діяльності

Автор	Визначення
Н. Бульбах [3]	процес взаємодії тих, хто пропонує гроші (хто має тимчасово вільні гроші), із тими, хто пред'являє попит (хто має потребу), у рамках якого приймаються інвестиційні рішення. Обидві сторони зустрічаються безпосередньо, або на фондових та фінансових ринках
А. В. Череп, І. Г. Рурка [15]	складова міжнародного руху капіталу, яка здатна забезпечити міграцію капіталу з однієї країни в іншу, а також прискорювати цю міграцію в одних сферах світової економіки і уповільнювати в інших
М. Чорна [16]	процес, який має певну логіку розвитку відповідно до властивих йому закономірностей, і відіграє важливу роль у розвитку підприємства, починаючи з визначення інвестиційної політики і інвестиційної стратегії, які підприємство формує самостійно, виходячи з цілей свого стратегічного розвитку
Т. Лейберт [9]	систематизована сукупність принципів та правил, які визначають форму і зміст економічних відносин в процесі інвестування з метою забезпечення існування об'єкта в майбутньому

– у вузькому розумінні – це процес перетворення інвестиційних ресурсів на вкладення;

– в цілому – це сукупність процесу вкладення інвестиційних ресурсів і процесу отримання позитивних результатів у перспективі.

Під час управління інвестиційною діяльністю підприємства важливого значення набуває класифікація інвестицій, яка дає можливість цілеспрямовано впливати на об'єкт управління та здійснювати оптимальний вибір управлінських інструментів відповідно до виділених у ньому ознак. Поділ інвестицій на окремі класифікаційні групи дає змогу управлінцям наперед визначити приблизний обсяг передінвестиційних досліджень і правильно сформулювати цільові настанови, необхідні для ранжування численних альтернативних проектів за ступенем їхньої значущості в процесі складання інвестиційного бюджету на середньострокову та довгострокову перспективу.

Доцільно виділити такі основні ознаки інвестицій (табл. 3).

Важливою класифікаційною ознакою є ступінь ризику інвестування [2, с. 98]. Тут виділяють агресивні, помірні та консервативні ризику. Інвестиційна діяльність може здійснюватися за рахунок власних фінансових ресурсів інвестора, інакше – реінвестування (прибуток, грошові надходження і заощадження громадян, юридичних осіб тощо); позикових фінансових коштів інвестора (облігаційні позики, банківські та бюджетні кредити); залучених фінансових коштів інвестора (кошти, одержані від продажу акцій, пайові та інші внески громадян і юридичних осіб), бюджетних інвестиційних асигнувань, безоплатних і благодійних внесків.

Основною метою інвестиційної діяльності підприємства є використання найбільш ефективних напрямів реалізації інвестиційної стратегії на окремих стадіях життєвого циклу та формування перспективної організаційної структури та інвестиційної культури. Метою інвестиційної діяльності підприємства, крім

Таблиця 3

Класифікація інвестицій за основними їх ознаками [11, с. 84]

№	Ознака	Класифікація
1	за суб'єктами вкладення	інвестиції, що здійснюються фізичними, юридичними особами, інвестиції, що здійснюються вітчизняними та закордонним інвесторами, змішані інвестиції
2	за об'єктами вкладення	інвестиції в капітальне будівництво, інвестиції у капітальний ремонт, інвестиції на реконструкцію і модернізацію
3	за спрямованістю інвестування	початкові інвестиції, екстенсивні інвестиції, інтенсивні інвестиції, реінвестування, бруто-інвестиції
4	за ступенем ризику	агресивні, помірні, консервативні

економічного, може бути отримання соціального, екологічного, інших ефектів залежно від того, що є об'єктом інвестування, які ресурси виступають в ролі інвестицій. В успішності реалізації мети інвестиційної діяльності важливе місце посідає її аналіз, за допомогою якого виробляється стратегія і тактика розвитку інвестиційної діяльності підприємства, обґрунтовуються плани та основні управлінські рішення, виявляються резерви підвищення ефективності інвестицій, проводиться контроль за їх виконанням, оцінюються результати інвестиційних проектів.

Під час організації управління інвестиційною діяльністю потрібно звернути увагу на те, що інвестиційна діяльність є економічною категорією та відображає реалізацію найбільш ефективних форм вкладення капіталу. Інвестиційна діяльність направлена на збільшення економічного потенціалу підприємства та є ключовою формою реалізації його економічних інтересів. Дивлячись на це можна визначити її особливості:

- є формою реалізації економічної стратегії підприємства та направлена на забезпечення зростання і вдосконалення його господарської діяльності;
- обсяги інвестиційної діяльності підприємства в основному визначають темпи його економічного зростання [1, с. 171].

Аналіз інвестиційної діяльності підприємства передбачає наступні етапи (рис. 1).

Активізація інвестиційної діяльності підприємств в умовах ринкової економіки передусім пов'язана з пошуком джерел та форм інвестування, які повинні забезпечити баланс між інноваційними витратами й фінансовими можливостями. Під час фінансування інвестиційного портфелю підприємства важливим

є оптимальне поєднання доступних інвестиційних ресурсів.

На підприємствах можуть використовуватися як внутрішні, так і зовнішні джерела фінансування інвестиційної діяльності.

Внутрішні інвестиційні ресурси – це частина капіталу підприємства, що перебуває у його власних фондах та може бути направлена на фінансування інвестиційної діяльності. До внутрішніх джерел фінансування інвестиційного розвитку підприємства відносять:

- прибуток;
- амортизаційні відрахування;
- частину оборотних активів, що мобілізуються в інвестиції;
- страхові виплати;
- реінвестований прибуток.

Найважливішим із перелічених внутрішніх інвестиційних ресурсів підприємства є його прибуток. Для фінансування інвестиційної діяльності використовується частка прибутку підприємства, що залишилася після сплати ним усіх податків та інших платежів – чистий прибуток.

Зовнішні інвестиційні ресурси – це частина капіталу підприємства, яку воно залучає із зовнішніх джерел задля фінансування власної інвестиційної діяльності. До основних зовнішніх джерел фінансування інвестиційного розвитку підприємства можна віднести:

- довгострокове банківське кредитування;
- облігаційні займи;
- цільові державні кредити;
- інвестиційні податкові кредити;
- інвестиційний лізинг;
- кошти від продажу цінних паперів;
- інвестиційний селенг;
- внески вітчизняних та зарубіжних інвесторів;

Рис. 1. Етапи проведення аналізу інвестиційної діяльності

Джерело: [8]

– безкоштовне цільове інвестування державних органів і комерційних структур [6, с. 125].

Серед зовнішніх джерел фінансування інвестиційного забезпечення підприємства найбільш поширеними є довгострокові банківські кредити, а серед них – інвестиційні кредити – боргові відносини між підприємством та банківськими установами, за принципами поверненості, строковості, платності, забезпеченості, цільового використання. Варто підкреслити, що у зв'язку з більшою ризи-

кованістю вартість інвестиційних кредитів є більшою в порівнянні з іншими.

Сьогодні у розвинених країнах набуло поширення відносно нове для України боргове джерело фінансування інвестиційних ресурсів, яке використовується при інвестуванні малого і середнього бізнесу, зокрема інвестиційний селенг – форма зобов'язання, при якій власник передає право на користування його майном (як основними засобами, так і цінними паперами і продуктами інтелектуальної власності), отримуючи відповідну за це плату.

Висновки. Таким чином, інвестиційна діяльність є видом господарської діяльності підприємства, пов'язаним із витратами певних ресурсів (землі, грошей, людського капіталу). Підприємство, залучаючи капітал, має більш високий економічний потенціал розвитку, проте через це й більшою мірою піддається ризикам. Тому ключовим завданням системи управління інвестиційною діяль-

ністю є оптимізація структури джерел формування інвестиційних ресурсів. Використання інвестиційних ресурсів, оптимізація їхньої структури є відповідною точкою в процесі управління інвестиційною діяльністю підприємства. Здійснюючи інвестиційну діяльність, підприємство не лише залучає інвестиційні ресурси, але й вирішує завдання з їхнього розміщення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бланк И.А. Финансовый менеджмент : учебный курс. Изд. 2-е, перераб. и доп. Киев : Эльга; Ника Центр, 2009. 620 с.
2. Банківська енциклопедія / під ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Мороза. Київ : ЕЛЬТОН, 1992. 330 с.
3. Бульбах Н.В. Форми державного регулювання інвестиційної діяльності. *Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво*. 2005. № 1. С. 41–45.
4. Бушовська Л.Б. Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 11. С. 170–176.
5. Гитман Л.Дж., Джонк М.Д. Основы инвестирования / Пер. с англ. Москва : Дело, 1999. 1008 с.
6. Інвестування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда ; 2-вид., допрац. і доп. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2010. 404 с.
7. Карлоф Б. Деловая стратегия / Пер. с англ. Москва : Экономика, 1991. 238 с.
8. Куцик П.О., Вірт М.Я. Інвестиційне забезпечення розвитку торговельних підприємств України у 2014–2016 роках. *Підприємництво і торгівля*. 2017. Вип. 21. С. 6–11.
9. Лейберт Т.Б. Методология формирования системы инвестиционного обеспечения инновационных процессов на предприятии : автореф. ... д-ра экон. наук : спец. 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством (управление инновациями и инвестиционной деятельностью)». Уфа, 2009. 40 с.
10. Макконелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика. В 2-х т. / пер. с англ. 17-е изд., т. Москва : Республика, 2009. 916 с.
11. Манаєнко І.М. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємств електроенергетики : монографія. Київ : НТУУ «КПІ», 2016. 157 с.
12. Норткотт Д. Принятие инвестиционных решений / Пер. с англ. Москва : Банки и биржи, 1997. 219 с.
13. Пономаренко В.С., Піддубна Л.І. Міжнародна конкурентоспроможність підприємства і диверсифікація експорту: науково-методичні аспекти аналізу та оцінки. *Конкурентоспроможність: проблеми науки та практики : монографія / під ред. В.С. Пономаренка, М.О. Кизима, О.М. Тищенко*. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2009. С. 7–22.
14. Татаренко Н.О., Поручник А.М. Теорії інвестицій : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2000. 160 с.
15. Череп А.В., Рурка Г.І. Інвестиційна діяльність в Україні: стан та шляхи її активізації. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво* : науково-виробничий журнал. 2011. № 3. С. 48–52.
16. Чорна М.В., Глухова С.В. Формування ефективної інвестиційної політики підприємства : монографія. Харків : ФОП Шейніна О.В., 2010. 210 с.

REFERENCES:

1. Blank I.A. (2009) *Fynansovyi menedzhment : uchebnyi kurs*. (2th ed.) [Financial management: a training course]. Kiev: Elga; Nika Centr. (in Russian)
2. Bulbah N.V. (2005) *Formy derzhavnoho rehuliuвання investytsiinoi diialnosti* [Forms of state regulation of investment activity]. *Derzhava ta regioni. Ser. Ekonomika ta pidpriemnictvo*, 1, 41–45. (in Ukrainian)
3. Bushovska L.B. (2017) *Upravlinnia investytsiinoiu diialnistiu yak vazhlyvyi skladnyk ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva* [Investment management as an important component of economic security of the enterprise]. *Ekonomika i suspilstvo*, 11, 170–176. (in Ukrainian)
4. Gitman L.Dzh., Dzhonk M.D. (1999) *Osnovy ynvestyrovanyia* [Investment basics]. Moscow: Delo. (in Russian)
5. Grinova V.M., Koyuda V.O., Lepejko T.I. et. al. (2010) *Investuvannia* [Investing]. Kharkiv: VD «INZhEK». (in Ukrainian)
6. Karlof B. (1991) *Delovaia stratehiia* [Business strategy]. Moscow: Ekonomika. (in Russian)

7. Kucik P.O., Virt M.Ya. (2017) Investytsiine zabezpechennia rozvytku torhovelnykh pidpriemstv Ukrainy u 2014–2016 rokakh [Investment support for the development of trade enterprises of Ukraine in 2014–2016]. *Pidpriyemnistvo i torgivlya*, 21, 6–11. (in Ukrainian)
8. Lejbyert T.B. (2009) Metodolohiya formirovaniya systemi ynvestytsyonnoho obespecheniya ynnovatsyonnykh protsessov na predpriatyy [Methodology of formation of the system of investment support of innovative processes at the enterprise]. Extended abstract of doctor's thesis. Ufa. (in Russian)
9. Makkonell K.R., Bryu S.L. (2009) Ekonomyks: Prynstypy, problemy i polityka [Economics: Principles, Problems, and Policies (17th ed.)]. Moscow: Respublika. (in Russian)
10. Manayenko I.M. (2016) Investytsiine zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv elektroenerhetyky [Investment support of innovative development of electric power enterprises]. Kyiv: NTUU «KPI». (in Ukrainian)
11. Moroz A.M. (Ed.) (1992) Bankivska entsyklopediia. [Banking encyclopedia] Kyiv: ELTON. (in Ukrainian)
12. Nortkott D. (1997) Pryniatye ynvestytsyonnykh reshenyi [Making an investment decisions]. Moscow: Banki i birzhi, YuNITI. (in Russian)
13. Ponomarenko V.S., Piddubna L.I. (2009) Mizhnarodna konkurentospromozhnist pidpriemstva i dyversyfikatsiia eksportu: naukovo-metodychni aspekty analizu ta otsinky. Konkurentospromozhnist: problemy nauky ta praktyky [International competitiveness of business and diversification of exports: scientific and methodological aspects of analysis and assessment] / In V.S. Ponomarenko, M.O. Kizima, O.M. Tishenko, (Ed.). Competitiveness: problems of science and practice (pp. 7–22). Kharkiv: VD «INZHEK». (in Ukrainian)
14. Tatarenko N.O., Poruchnik A.M. (2000) Teorii investytsii [Theory of Investments]. Kyiv: KNEU. (in Ukrainian)
15. Cherep A.V., Rurka G.I. (2011) Investytsiina diialnist v Ukraini: stan ta shliakhy yii aktyvizatsii [Investment activities in Ukraine: the camp and the path of activization]. *Derzhava ta regioni. Seriya: Ekonomika ta pidpriyemnistvo: nauково-virobnichij zhurnal*, 3, 48–52. (in Ukrainian)
16. Chorna M.V., Gluhova S.V. (2010) Formuvannia efektyvnoi investytsiinoi polityky pidpriemstva [Formation of an effective investment policy of entrepreneurship] monohrafiia. Kharkiv: FOP Shejnina O.V. (in Ukrainian)

ДОДАТОК В

Опис основних нормативно-правових документів, що окреслюють основні вимоги до здійснення інвестиційної діяльності підприємствами в Україні

№	Нормативно-правовий акт	Опис
1	2	3
Здійснення інвестиційної діяльності підприємствами в Україні		
1	Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон. Закон України №2673 від 17.02.2006	визначає порядок створення та ліквідації, механізм функціонування спеціальних (вільних) економічних зон на території України
2	Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць. Закон України № 5205 від 06.09.2012	визначає основи державної політики в інвестиційній сфері стосовно стимулювання залучення інвестицій у пріоритетні галузі економіки України. Закон направлений на створення необхідних умов для активізації інвестиційної діяльності за рахунок концентрації ресурсів держави на пріоритетних напрямках розвитку економіки задля впровадження новітніх й енергозберігаючих технологій, створення нових робочих місць, розвитку регіонів
3	Про інвестиційну діяльність. Закон України №1560 від 13.11.2021	визначає загальні правові, економічні і соціальні умови інвестиційної діяльності на території України
4	Про режим іноземного інвестування. Закон України №93 від 13.02.2021	визначає особливості режиму іноземного інвестування, виходячи з цілей, принципів та положень законодавства України
Регулювання діяльності підприємств на ринку металевих конструкцій		
5	Про ліцензування видів господарської діяльності. Закон України №222 від 01.07.2021	ліцензія на провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів IV та V категорій складності (зведення металевих конструкцій)
6	Про будівельні норми. Закон України №1704 від 13.04.2021	регулює відносини у сфері нормування у будівництві та визначає правові і організаційні засади розробки, погодження, затвердження, реєстрації і використання будівельних норм
7	Про затвердження технічного регламенту будівельних виробів, будівель і споруд. Постанова Кабінету міністрів України №1764 від 12.07.2010	розробка і втвердження технічного регламенту будівельних виробів

Аналіз структури витрат на здійснення інвестиційної діяльності підприємства
ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД» за 2018-2020 рр.

№	Напрямок інвестиційної діяльності	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, %
1	2	3	4	5	6
1	Інвестування в людський капітал:	8%	9%	8%	-0,3%
1.1	навчання персоналу	6%	7%	6%	-0,4%
1.1.1	навчання роботи з Revit	5%	5%	4%	-0,4%
1.1.1	навчання стандартам якості виробництва металоконструкцій	2%	2%	2%	0,0%
1.2	підвищення кваліфікації	2%	2%	2%	0,1%
1.2.1	навчання змінам в будівельних нормах	2%	2%	2%	0,1%
2	Інвестування в технічні ресурси:	92%	91%	92%	0,3%
2.1	Програмне забезпечення	8%	5%	7%	-1,5%
2.1.1	добробка модулів Revit	8%	5%	7%	-1,5%
2.2	Обладнання	83%	86%	85%	1,8%
2.2.1	обладнання для виробництва зварної сітки у рулонах	8%	9%	8%	-0,1%
2.2.2	лінія для протягування дроту і готової сітки	22%	23%	21%	-1,6%
2.2.3	система охолодження	9%	10%	10%	0,4%
2.2.4	різальний агрегат для прутків для виробництва карт	15%	15%	17%	1,7%
2.2.5	агрегат для скидання готової продукції в контейнер	12%	12%	12%	-0,4%
2.2.6	тримачі для бухт дроту	7%	8%	9%	1,5%
2.2.7	згинальний апарат для виробництва продукції з ребрами жорсткості	9%	10%	10%	0,4%
	Всього	100%	100%	100%	0%

ДОДАТОК Д

Таблиця 2.7

Техніко-економічні показники діяльності ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД»
за 2018-2020 рр.

№	Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, тис.грн.	Темп приросту, %
1	2	3	4	5	6	7
1	Чистий дохід від реалізованої продукції, тис. грн	12613,7	15218,2	18613,4	5999,7	48%
2	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	9485,5	11581,1	14406,8	4921,3	52%
3	Валовий прибуток, тис. грн	3128,2	3637,1	4206,6	1078,4	34%
4	Адміністративні витрати, тис.грн.	1872,7	2211,5	2811,9	939,2	50%
5	Витрати на збут, тис.грн.	518,6	602,7	727,3	208,7	40%
6	Інші операційні витрати, тис.грн.	112,6	137,2	152,8	40,2	36%
7	Фінансові витрати, тис.грн.	85,6	92,3	112,7	27,1	32%
8	Чистий прибуток, тис. грн.	624,3	685,8	514,6	-109,7	-18%
9	Облікова чисельність співробітників, чол.	65	64	66	1	2%
10	Продуктивність праці, тис. грн	194,06	237,78	282,02	87,96	45%
11	Рентабельність діяльності, %	5%	5%	3%	-2%	-44%
12	Рентабельність за валовим прибутком, %	25%	24%	23%	-2%	-9%

ДОДАТОК Е

Аналіз обсягу і напрямів інвестиційної діяльності підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ
ЛТД» за 2018-2020 рр., тис.грн

№	Напрямок інвестиційної діяльності	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, тис.грн	Темп приросту, %
1	2	3	4	5	6	7
1	Інвестування в людський капітал:	44,1	52,4	57,2	13,1	30%
1.1	навчання персоналу	34,1	40,4	43,2	9,1	27%
1.1.1	навчання роботи з Revit	25,6	30,2	31,7	6,1	24%
1.1.1	навчання стандартам якості виробництва металоконструкцій	8,5	10,2	11,5	3,0	35%
1.2	підвищення кваліфікації	10	12	14	4,0	40%

1.2.1	навчання змінам в будівельних нормах	10	12	14	4,0	40%
2	Інвестування в технічні ресурси:	495	555	670	175,0	35%
2.1	Програмне забезпечення	45	30	50	5,0	11%
2.1.1	добробка модулів Revit	45	30	50	5,0	11%
2.2	Обладнання	450	525	620	170,0	38%
2.2.1	обладнання для виробництва зварної сітки у рулонах	45	55	60	15,0	33%
2.2.2	лінія для протягування дроту і готової сітки	120	140	150	30,0	25%
2.2.3	система охолодження	50	60	70	20,0	40%
2.2.4	різальний агрегат для прутків для виробництва карт	80	90	120	40,0	50%
2.2.5	агрегат для скидання готової продукції в контейнер	65	70	85	20,0	31%
2.2.6	тримачі для бухт дроту	40	50	65	25,0	63%
2.2.7	згинальний апарат для виробництва продукції з ребрами жорсткості	50	60	70	20,0	40%
	Разом	539,1	607,4	727,2	188,1	35%

АНОТАЦІЯ

Крижанівська М.С. Управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства. – Рукопис.

Кваліфікаційна робота магістра з менеджменту зі спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізація «Менеджмент організацій і адміністрування». Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, 2022.

Метою дипломної роботи є дослідження особливостей управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства та розробка практичних рекомендації підвищення рівня ефективності даного управління.

Роботу присвячено питанням інвестуванню на промисловому підприємстві.

У роботі обґрунтовано сутність і особливості інвестиційної діяльності підприємства У роботі розглянуто методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства.

Досліджено особливості управління інвестиційною діяльністю підприємства на ринку металевих конструкцій. Також проаналізовано обсяги і напрями інвестиційної діяльності підприємства ТОВ «МЕТАЛ ІНВЕСТ ЛТД».

Обґрунтоване ресурсне забезпечення інвестиційного розвитку підприємства та розроблені цільові показники ефективності інвестиційних заходів.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, промислове підприємство, функції управління інвестиційною діяльністю, методики оцінки інвестиційної діяльності підприємства, модель Портера.

SUMMARY

Kryzhanivska Mariia S. Management of an industrial enterprise investment activities. – Manuscript.

Master`s qualification work of the master in management on a specialty 073 "Management" specialization "Management of the organizations and administration". Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, 2022.

The purpose of the thesis is to study the features of investment management of industrial enterprises and to develop practical recommendations for improving the efficiency of this management.

The work is devoted to issues of investing in an industrial enterprise.

The essence and features of investment activity of the enterprise are substantiated in the work. The methods of estimation of efficiency of investment activity of the enterprise are considered in the work.

Features of management of investment activity of the enterprise in the market of metal designs are investigated. The volumes and directions of investment activity of the company LLC "METAL INVEST LTD" were also analyzed.

Substantiated resource provision of investment development of the enterprise and developed target indicators of efficiency of investment measures.

Key words: investment activity, industrial enterprise, functions of investment activity management, methods of evaluation of investment activity of enterprise, Porter model.